

NOTULEN van de vergadering van de raad van de gemeente Voorschoten, gehouden op 26 september 2024 vanaf 20.00 uur.

Voorzitter: mevrouw N. Stermerdink, burgemeester.

Griffier: de heer B.J. Urban.

Aanwezige leden: de heer mr. drs. C. Bremmer, mevrouw R.E. de Bruin-Van Alphen, de heren A. Deuzeman, W.J. van Duivendijk en G. van den Ende, mevrouw C.L. Ilić, mevrouw P.T.M. Kortekaas-Warmerdam, mevrouw J.G. van der Krogt, de heren P. 't Lam, B. Lavrijsen en E.M.L.H. Maassen, mevrouw K.S. van Meenen, mevrouw E. Mieremet, de heer M.P.A. van Oostrum, mevrouw M.H.R. Persoon, de heren A.L.R. Posthuma en B.W. Reinke, mevrouw J.C. Schroot, mevrouw H.M. van der Wende, mevrouw P. Wijnen en mevrouw M.J.T. Zoun.

Aanwezige wethouders: de heer P. de Bruijn, de heer C.J. van der Elst en de heer H.G. Schokker.

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

De **voorzitter**: Ik open hierbij de vergadering van de gemeenteraad van Voorschoten van 26 september 2024. Voordat we met de agenda beginnen: u heeft allemaal een heerlijk biertje op uw bureau zien staan, Vrijheid. Het is een speciaal Voorschotens biertje, ontwikkeld voor de musical De prijs van de vrijheid, die over anderhalve week hier in de Kruispuntkerk wordt opgevoerd ter ere van Leidens Ontzet. Er zijn ook vele andere activiteiten, zoals de regionale fietsroute en de theatertour van onze eigen Erik Maassen. Er zijn dus heel veel mooie activiteiten. Het leek me leuk om dit vanavond aan u te geven, niet voor tijdens de vergadering maar voor erna.

De heer **Maassen** (SP): Het mooie is hoe symbolisch dit is: aan het einde van de theatertour blijkt ook dat wij de wederopbouw van Voorschoten eigenlijk hebben weten te financieren dankzij een extra accijns op bier. Dit is dus heel toepasselijk.

De **voorzitter**: Heel toepasselijk.

Er zijn geen berichten van verhindering ontvangen.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

De **voorzitter**: De spreektijden zijn 15 minuten per fractie en 28 minuten voor het college.

2. Vaststellen raadsnotulen van 4 juli en 11 juli 2024

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

3. Lijst van ingekomen stukken voor de gemeenteraad

3.1. Brieven van instellingen of burgers;

3.2. Informatiebrieven van het college van B en W

3.3. Schriftelijke beantwoording van vragen uit de raad

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Het is een beetje ongebruikelijk: ik heb geen opmerking over de wijze van aandoening, maar naar aanleiding van de brieven 2569 en 2570 wil ik het volgende opmerken.

De **voorzitter**: Wat is het onderwerp? Want ik ken niet alle onderwerpen uit mijn hoofd.

De heer **Bremmer** (CDA): Het onderwerp is Holland Rijnland. Wij zijn best weleens kritisch over gemeenschappelijke regelingen, maar we hebben deze week twee avonden heel goede bijeenkomsten gehad. Dat wil ik ook eens opmerken. Dat waren goede bijeenkomsten over de

warmtetransitie in het kader van de Leidse regio en in het kader van de actualisatie van de verordening die in oktober in de vergadering komt. Ik vond die heel goed voorbereid en erg empathisch ten opzichte van gemeenten. Laten we ook eens een keer de positieve kant waarderen.

De **voorzitter**: Dank. De complimenten worden doorgeleid.

Mevrouw **De Bruin** (VVD): Voorzitter. Naar aanleiding van de antwoorden op de schriftelijke vragen 369 over de veiligheid bij stations zouden wij graag willen verzoeken om dit punt in het presidium te bespreken voor agendering om dit in de raad verder met elkaar te bespreken.

De **voorzitter**: Prima, het verzoek wordt doorgeleid naar het presidium.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Er zijn verschillende bezwaarschriften binnengekomen rondom het project Segaar/Arsenaal. We hebben ook gezien dat een aantal van die bezwaarschriften zijn ingetrokken. Het is onze fractie niet helemaal duidelijk wat nu de stand van zaken is. Onze vraag aan het college is hoeveel bezwaarschriften er nu concreet bij de Raad van State liggen rondom dit project en welke gevolgen dit naar verwachting zal hebben voor de doorlooptijd van die projecten.

De **voorzitter**: Ik zie dat wethouder Van der Elst deze vraag kan beantwoorden. Hij is de eerste die van het spreekgestoelte gebruik gaat maken.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. Dit is een test: kunt u me allemaal horen? Fijn! In antwoord op de vraag: er zijn zeventien bezwaren ingediend. Het waren er eerst meer, maar er zijn er een aantal ingetrokken. Vertraging? Ja. Dan moet je denken aan acht maanden, twaalf maanden, maar dat is een schatting. Er kan dus nog wel iets gebeuren, maar als de ontwikkelaar nu vol aan de slag gaat, loop je het risico dat je alles wat je doet, moet terugdraaien. Daar komt nu dus helaas wel een rem op te staan.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. Wij zouden graag brief 2566 van de provincie Zuid-Holland willen bespreken in de commissie Burger en Bestuur, als dat mogelijk is.

De **voorzitter**: We zullen uw verzoek daartoe doorgeleiden naar het presidium.

Met inachtneming van het bovenstaande wordt besloten overeenkomstig de voorstellen tot afdoening.

4. Vragenuurtje en actuele bestuurlijke aangelegenheden

De **voorzitter**: Er is geen vragenuurtje. Er is wel een actuele bestuurlijke aangelegenheid. Ik vraag wethouder Schokker om de mededeling aan de raad te doen.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter. Ik wil graag de volgende mededeling doen. Het heeft de provincie Zuid-Holland behaagd om de gemeente Voorschoten een nieuwe kaart te sturen voor het zoekgebied naar windmolens. Dit verzoek maakt onderdeel uit van een zoektocht naar verruiming van het zoekgebied voor windmolens in de regio Holland Rijnland. Het gaat hoofdzakelijk om grote onderdelen van de groene zone ten westen van het station, dus van de Papelaan tot aan de grens van Wassenaar, die nu altijd buiten het zoekgebied heeft gevallen. We zijn hierdoor bijzonder verrast. We hebben het bericht op 20 september ontvangen en beraden ons nu op vervolgstappen. Zodra we meer informatie hebben, zullen we de raad uiteraard uitgebreider informeren, maar gelet op het belang van het onderwerp leek het het college verstandig u hierover direct te informeren.

De heer **Maassen** (SP): Ik heb een procedurele vraag. Is de kaart met het nieuwe zoekgebied een besluit van het college van Gedeputeerde Staten of ligt er een besluit van Provinciale Staten onder?

Wethouder **Schokker**: De kaart is nog niet definitief, maar het is de eerste fase om die definitief te maken. Dan zal die uiteindelijk door de provincie worden vastgesteld.

De heer **Maassen** (SP): Dan neem ik aan dat dat ongeveer in het komende halfjaar à driekwart jaar zal gebeuren.

Wethouder **Schokker**: Dat is correct. Dat moet in het voorjaar van 2025 zijn afgerond.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Mijn vraag is in hoeverre Voorschoten invloed heeft op het al dan niet definitief maken van de kaart met deze zoekgebieden. Kunnen wij daar als raad of als college invloed op hebben of zijn wij echt overgeleverd aan het Haagse?

Wethouder **Schokker**: In de informatiebrief kom ik bij u terug op hoe het proces er precies uit ziet. Het is wel zo dat de provincie dit vaststelt, maar we hebben hier natuurlijk wel het gesprek over.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Het is een verrassing, maar ik ben benieuwd of ook andere gemeenten in de omgeving verrast zijn door zo'n brief. Of is dat nog niet bekend?

Wethouder **Schokker**: Dit geldt voor heel Holland Rijnland. Ik weet niet in detail hoe dit voor andere gemeenten is, maar ik kan me heel goed voorstellen dat ook andere gemeenten in Holland Rijnland te maken hebben met een dergelijke kwestie.

Mevrouw **Schroot** (D66): Zou de wethouder in de komende informatiebrief ook aandacht willen besteden aan hoe de aansluiting gaat plaatsvinden? Want we hebben een overvol net. Ik zie niet zo goed hoe dat dan opgelost gaat worden.

Wethouder **Schokker**: Ik denk dat het nu alleen gaat om deze mededeling. Er zijn natuurlijk consequenties. Die zullen we in de informatiebrief aanstippen. Ik wilde u dit meteen melden, want dit is belangrijk. Zo is het in het leven: als je op een gegeven moment op kaartjes komt, heeft dat wel impact. Dat is de reden waarom ik dit bij u aankaart. Op de verdere consequenties voor het net et cetera zullen we, mocht dit zich eventueel voordoen, natuurlijk ingaan. Dat staat hier wel even buiten, maar we zullen dit meenemen.

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit voor nu voldoende is besproken. De wethouder heeft toegezegd op een zo kort mogelijke termijn met een raadsinformatiebrief over dit onderwerp te komen.

5. Hamerstukken:

5.1. Herstelverordening op de Eerste Wijzigingsverordening Huisvestingsverordening Voorschoten 2023 (raadsregistratienummer Z/24/083775/408106);

5.2. Zienswijze jaarrekening 2023 stichting Voorschotense Openbare School (VOS) (raadsregistratienummer Z/087217/504957);

5.3. Zienswijze op gewijzigde tekst Gemeenschappelijke Regeling Hecht (raadsregistratienummer Z/24/089718/409134)

Deze voorstellen worden met algemene stemmen aangenomen.

5.4. Actualisatie regionale bedrijventerreinenstrategie (Economie-071) (raadsregistratienummer Z/19/031793/407841)

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Voorzitter. Met het antwoord van het college op de vraag wat er gebeurt met de 0,7 hectare op het bedrijventerrein Dobbewijk, namelijk dat het gaat om intensivering, is dit wat ons betreft inderdaad een hamerstuk.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Wat de heer 't Lam namens GroenLinks heeft gezegd, geldt ook voor de SP: ook wij zien dit als een hamerstuk en zijn nu voor het stuk.

Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

5.5. Inwonersparticipatie: verordening en participatienota (raadsregistratienummer Z/23/082051/407496)

Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

6. BESPREEKPUNTEN

7. Dynamisch minimabeleid 2024 en verder (raadsregistratienummer Z/24/089198/407498)

De **voorzitter**: De gemeente ondersteunt waar nodig inwoners die voor korte of langere tijd niet meer in staat zijn om in hun eigen levensonderhoud te voorzien. De ondersteuning richt zich op het voorkomen van armoede en het realiseren van een stabiele financiële situatie voor de toekomst. In het minimabeleid is beschreven hoe de gemeente deze steun geeft. De raad wordt gevraagd om met het beleid in te stemmen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Ik wil beginnen met een compliment aan de wethouder voor het inbrengen van dit stuk. Het is een goed geschreven, helder verwoorde notitie geworden. Ook in de beantwoording op onze technische vragen zie ik zorgvuldige reacties. Tevens zie ik perspectieven en goede intenties in het stuk staan. Als die allemaal gerealiseerd worden, ben ik een zeer tevreden mens. Bovendien is het goed dat het college extra opties voor ondersteuning meegeeft in dit stuk, zodat minimabeleid naar de wens van deze raad uitgebreid kan worden. Maar ik heb nog steeds zeer grote twijfels over dit nieuwe beleid. Het college heeft me er niet van overtuigd dat je met hetzelfde budget dit minimabeleid echt beter kan maken. Ik wil drie belangrijke opmerkingen maken over dit beleid.

Eén: er zijn onvoldoende middelen vrijgemaakt, want het college wil graag budgettaire neutraliteit. Na al die aanbevelingen van de lokale Rekenkamer kan ik me moeilijk voorstellen dat deze kwaliteitsimpuls zonder investeringen kan plaatsvinden. Dertien aanbevelingen zijn door de lokale Rekenkamer gedaan. Het merendeel van deze dertien aanbevelingen is overgenomen. Een kleine opsomming: eenvoudige regelingen die makkelijk vindbaar op de website staan, zo veel mogelijk maar één keer een aanvraag hoeven doen, heraanvragen vereenvoudigen en automatiseren, consultants trainen, meer ruimte voor maatwerk, meer monitoring, meer contact buiten de deur; dit zijn allemaal maatregelen die om investeringen vragen.

Het tweede punt: vereenvoudiging van de regels van dit minimabeleid leidt tot versobering van de regelingen. De gemeente wil namelijk met hetzelfde geld meer mensen bereiken. Voor bepaalde regelingen komen naast kinderen ook volwassenen in aanmerking. Dat betekent bij een aantal regelingen gewoon een homeopathische verdunning. Ik vind dit vooral problematisch voor gezinnen met kinderen, die er in deze plannen op achteruitgaan. Daar komt bij dat we op dit moment in Voorschoten nog te weinig inwoners bereiken, namelijk de helft, terwijl dat bij de andere gemeenten tussen 80% en 85% ligt.

Probleem drie: uitvoeringsproblemen. Ik probeer me bij de uitvoering van beleid altijd te verplaatsen in de consultants die het beleid namens het college mogen gaan uitvoeren. Ze worden in de beleving van de Partij van de Arbeid met dit minimabeleid op pad gestuurd met een onmogelijke opdracht. Ze moeten meer mensen bereiken met hetzelfde of in bepaalde gevallen zelfs met minder geld. Wie mogen dan het beleid van dit college aan bewoners gaan uitleggen? Juist, natuurlijk niet de wethouder, maar de ambtenaren. Ik kan me niet voorstellen dat dit de klantenbinding ten goede komt.

In Voorschoten zijn 920 huishoudens in een kwetsbare positie. Een van die kwetsbare huishoudens is dat van Petra, een bewoonster die eerder in mijn beschouwingen is langsgekomen. Ik spreek Petra nu en dan en vertel haar over de laatste ontwikkelingen. Ik heb haar gevraagd wat zij van deze plannenmakerij vindt. Petra heeft misschien minder geld maar haar hoofd doet het meer dan goed. Ze heeft hetzelfde soort bezwaren als ik, maar valt in het stuk vooral over het begrip "klant". Petra vindt zichzelf helemaal geen klant. Petra kan namelijk helemaal niet kiezen, zoals een echte klant dat wel kan. Verder vraagt zij mij: "Hoezo wordt niet aan mij gevraagd wat ik van het beleid vind? Jullie willen dat vragen aan maatschappelijke organisaties. Wat betuttelend! Vraagt dat gewoon aan mij! Dat gebeurt echter pas eind 2027. Dat is gek. Als ik een echte klant ben, zou je toch gelijk willen weten wat ik van bepaalde dienstverlening vind? Dan wil je toch juist scherp op de bal zitten en niet pas over drie jaar horen wat wij er allemaal van vinden?" Ik vind dat Petra daar gelijk in heeft. Je gaat toch niet drie jaar zitten wachten, zoals het college voorstelt? Je wilt toch vaker weten wat het effect is van het beleid dat je uitvoert, juist gezien de resultaten van al die onderzoeksrapporten en, mind you, de aankomende bezuinigingen? Het college stelt dat het met die maatschappelijke organisaties gaat praten, maar die hebben de afgelopen jaren ook behoorlijk wat signalen gemist. Ik begrijp niet dat je naar de tussenpersonen gaat, terwijl de

bronnen van dit alles, onze inwoners, direct voorhanden zijn. Ik pleit namens Petra dan ook voor een kleinschalige jaarlijkse peiling, zoals ook bij de Wmo heel gebruikelijk is en die gewoon buitengewoon goed functioneert. Ik dien daarom amendement 307 in, met als naam, bij gebrek aan beter, Klanttevredenheidsonderzoek. Geef bewoners daarbij een stem in het beleid. Daar moet je als professionele organisatie niet bang voor zijn; dat moet je juist omarmen. Ik ben blij dat een aantal partijen, GroenLinks en de SP, dit amendement met mij mede willen indienen. Het amendement luidt:

"Amendement 307.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 26 september 2024, gezien het raadsvoorstel Z/24/089198/407498,

constaterende dat:

- a. het voorgestelde minimabeleid in 2027 een cliëntenervaringsonderzoek (blz.33) gaat doen;*

overwegende dat:

- b. op basis van de afgelopen jaar uit diverse rapporten (Lokale Rekenkamer, 2nd opinion-onderzoek) en uit reacties van bewoners is gebleken dat het minimabeleid verre van optimaal functioneerde;*
- c. het geluid van onze bewoners die gebruikmaakten of hebben gemaakt van het minimabeleid, onvoldoende tot de gemeente Voorschoten is gekomen;*

voorts overwegende dat:

- d. het verbeteren van het minimabeleid en het hanteren van het budgetneutraal voor de komende jaren een uitdaging voor de gemeente Voorschoten is;*
- e. met de komst van het Ravijnjaar in 2025 nu financiële problemen in het verschiep liggen, waardoor zeer waarschijnlijk gaat bezuinigd worden op onderdelen van het sociale domein in Voorschoten;*
- f. het daardoor van nog groter belang wordt om het minimabeleid goed te monitoren;*

van mening dat:

- g. het invoeren van een systematische, periodieke evaluatie van de diensten, ondersteuning en hulpverlening door middel van vragenlijstonderzoek bij bewoners die gebruikmaken van de minimaregelingen, van groot belang is om de ervaringen van onze bewoners en de ervaren kwaliteit van het beleid te kunnen monitoren. En nog belangrijker, dat bewoners die gebruikmaken van de regelingen hun stem tijdig kunnen laten horen;*

Besluit:

aan het conceptbesluit de volgende tekst toe te voegen:

'Voor de jaren 2025, 2026 en 2027 incidenteel budget beschikbaar te stellen om jaarlijks een compact cliëntenervaringsonderzoek te doen, te dekken uit de concernreserve, dit te verwerken in de Voorjaarsnota 2025 en Kadernota 2026, waarbij het college bij de Kadernota 2028 een voorstel aan de gemeenteraad voorlegt of dit onderzoek in de toekomst structureel wordt'.

Verder wil ik nog wat armslag geven aan onze consultants en er zorg voor dragen dat zij meer autonomie krijgen in het geheel. Ik dien daarom amendement 308 in voor extra maatwerkbudget. Ook dat doe ik samen met een aantal andere partijen. Het amendement, dat mede wordt ingediend door GroenLinks, de SP en D66, luidt:

"Amendement 308.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 26 september 2024, gezien het raadsvoorstel Z/24/089198/407498,

constaterende dat:

- a. *het college in zijn 'Dynamisch minimabeleid 2024 en verder' de keuze geeft voor een mini-maatwerkbudget;*

overwegende dat:

- b. *het mini-maatwerkbudget een klein en flexibel budget voor hulpverleners is om snel en direct kleine problemen van inwoners met een laag inkomen op te lossen;*
- c. *het mini-maatwerkbudget een bescheiden budget is dat bestaat uit relatief kleine bedragen die een groot verschil kunnen maken in het leven van de cliënt, zonder de vertragende complexiteit en bureaucratie van grotere financiële regelingen;*
- d. *dit budget zich specifiek richt op mensen die tussen wal en schip vallen en geen gebruik kunnen maken van reguliere voorzieningen, omdat deze te laat zijn of niet beschikbaar zijn;*
- e. *de hulp in natura wordt verleend, zodat die direct bij de cliënt terechtkomt zonder tussenkomst van schuldeisers;*
- f. *bewoners die via het mini-maatwerkbudget worden geholpen, snelle en effectieve ondersteuning ervaren, wat bijdraagt aan het verminderen van armoede en het bevorderen van zelfredzaamheid;*

van mening dat:

- g. *een dergelijk budget zeer passend is voor het minimabeleid in Voorschoten;*

Besluit:

aan het conceptbesluit de volgende tekst toe te voegen:

'Een pilot mini-maatwerkbudget à € 30.000 per jaar toe te voegen voor de jaren 2025, 2026 en 2027, te dekken uit de concernreserve, en dit te verwerken in de Voorjaarsnota 2025 en Kadernota 2026, waarbij het college bij de Kadernota 2028 een voorstel aan de gemeenteraad voorlegt of dit onderzoek in de toekomst structureel wordt'."

Tot slot: zoals gezegd komen er bezuinigingen aan op het sociaal domein. Juist in de preventieve sfeer heeft het college voorstellen gedaan die er echt keihard in hakken. Dat is een reden te meer om juist de vinger aan de pols te houden en in nood maatwerk toe te kunnen passen. Dat is echt nodig voor onze bewoners in Voorschoten. Als een beter minimabeleid geregeld is, zal ik ophouden met een lastige klant zijn. Dat is beloofd.

Mevrouw **De Bruin** (VVD): Voorzitter. Ook de VVD is erg content met het voorliggende voorstel. In het eerste deel van het betoog van de heer van de Partij van de Arbeid dacht ik dat dat mijn spreektijd was, want ik heb hier ook staan dat we graag allereerst de wethouder en zijn ambtenaren willen complimenteren met het voorliggende stuk. Zoals ook in de commissie aangegeven, ligt er wat de VVD betreft een prima actualisering van het minimabeleid, dat nu "Dynamisch minimabeleid" heet. Het had wat de VVD betreft ook een hamerstuk kunnen zijn, maar nu we het toch bespreken, noem ik een aantal punten. Het is voor de VVD een goede keuze om aan te sluiten op ontwikkelingen die vragen om een dynamische aanpak. Het blijft voor de VVD echt van belang dat iedereen zo veel mogelijk zelfredzaam is of wordt. In het voorstel wordt ook gesproken van het meer faciliteren van eigen regie en meer ruimte voor maatwerk. Dat juichen we van harte toe. In het voorstel worden ook keuzes gemaakt om het zo effectief mogelijk vorm te geven. Dat is niet altijd leuk, maar moet ook gebeuren om keuzes te maken om uiteindelijk het juiste te doen en zeker om het financieel behapbaar te maken. Dat ligt in dit voorstel voor. Hoewel het Rijk gaat over inkomensbeleid, kan juist die inwoners met dit minimabeleid ondersteuning geboden worden, zodat zij minder zorgen hebben om noodzakelijke uitgaven te kunnen doen en mee te doen in de samenleving. In het stuk wordt ook genoemd dat het minimabeleid een onderdeel is van de brede aanpak van de gemeente van hulpverlening, begeleiding en maatregelen die bijdragen aan het bestrijden van armoede en het vergroten van de financiële bestaanszekerheid.

Er zijn een aantal moties en amendementen ingediend of aangekondigd. Voor een deel waren zij voor ons nieuw en zijn zij in de commissie minder aan de orde geweest. We willen graag eerst de reactie van de wethouder daarop horen en komen hier in de tweede termijn op terug.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Het CDA heeft in de commissie al waardering uitgesproken voor het Dynamisch minimabeleid. Daar ga ik nog kort op in. We hebben waardering voor het proces. Ik verwijs naar de raadsbrief uit 2023 en de koersnotitie uit 2024. De Adviesraad geeft in zijn advies over de aanpak aan betrokken te zijn geweest bij diverse inputsessies en heeft in de eindfase allerlei aanvullende opmerkingen kunnen inbrengen die vervolgens zijn verwerkt in het uiteindelijke beleidsplan. Het is mooi om dat te constateren. Dit verdient een compliment aan het college. Op basis van zijn advies op bladzijde 2 spreekt de ASD zijn inhoudelijke steun uit voor het beleidsplan met de daarin opgenomen keuzes en voorstellen, zoals vereenvoudiging en bundeling van regelingen en de verbreding daarvan door uitbreiding van doelgroepen. Het CDA sluit zich hierbij aan en ondersteunt net als de ASD het goed leesbare beleidsplan. We hebben er vertrouwen in dat het dynamisch beleid gefaseerd wordt geïmplementeerd in overeenstemming met het mijlpalenoverzicht op bladzijde 33, inclusief het klanttevredenheidsonderzoek in 2027.

In de commissie hebben wij aandacht gevraagd voor de aanvullende communicatiemaatregelen in de menukaart. Wethouder De Bruijn heeft daarop aangegeven de communicatie-inzet via de geijkte kanalen te willen continueren en een aanvullend communicatiebudget niet nodig te hebben. Daarnaast heeft het CDA in de commissie aandacht gevraagd voor het maatwerkbudget, dat snel en direct een preventieve bijdrage kan leveren aan de oplossing van problemen van inwoners met een laag inkomen. De wethouder heeft daar positief op gereageerd en heeft aangegeven dat hij hier welwillend in staat, maar dat dat organisatorisch nog niet kan worden uitgevoerd en dat hij dit daarin meeneemt in het vervolgtraject. Kan de wethouder dit nog eens bevestigen?

Tot slot, in aanvulling op wat mevrouw De Bruin heeft gezegd: wij zien de zienswijze van de wethouder over de amendementen en de moties graag tegemoet.

Mevrouw **Wijnen** (D66): Voorzitter. Zoals gezegd spreken we vanavond weer over het Dynamisch minimabeleid. Gevoelsmatig is dit volgens mij de vierde keer, want de koersnotitie leek behoorlijk op dit document. Natuurlijk ook namens ons complimenten: het is een gedegen document, waar veel ambitie uit spreekt. Het blijft natuurlijk jammer dat het beleid budgetneutraal uitgevoerd gaat worden; tenminste, dat is het voorstel. We willen toch nog benadrukken dat we dit jammer vinden. We hadden het wethouder De Bruijn maar natuurlijk vooral onze inwoners gegund dat dit anders was. Aan de andere kant hebben we ook een financiële opgave met elkaar; daar is D66 zich bewust van, maar wij zijn er niet van overtuigd dat besparen in het sociaal domein een goede keuze is.

Naast een aantal moties en amendementen die we samen met GroenLinks, de PvdA en de SP indienen, hebben we vanuit D66 nog twee aandachtspunten. Een van de ambities waarover we in de commissie hebben gesproken, is namelijk dat het laagdrempeliger wordt om toegang te krijgen tot minimaregelingen. Deze laagdrempeligheid is in onze optiek lastiger te organiseren vanuit Leidschendam-Voorburg. Vandaar dat wij motie 337 indienen, waarin we de wethouder vragen om zich in te spannen om de consulenten werk & inkomen een aantal dagen of dagdelen, wat ook haalbaar is, vanuit Voorschoten te laten werken. Wij zijn van mening dat het naar Voorschoten halen van deze consulenten werk & inkomen voor inwoners reistijd scheelt én dat de consulenten daardoor meer zicht hebben op lokale wijken en op de organisaties en netwerken binnen onze gemeente. Ook komt dit tegemoet aan de wens van het college om in 2025 een integrale toegang voor jeugdhulp, Wmo en werk & inkomen te gaan creëren. Vandaar die motie. De motie, die mede wordt ingediend door GroenLinks en de PvdA, luidt:

"Motie 337.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 26-09-2024,

constaterende dat:

- a. de consulenten werk & inkomen in dienst zijn van de gemeente Leidschendam-Voorburg en vanuit het gemeentehuis aldaar werken voor de inwoners van Voorschoten;*

- b. de consulenten werk & inkomen hierdoor minder zicht hebben op de lokale wijken, structuren en netwerken binnen de gemeente Voorschoten;
- c. dit niet bijdraagt aan het laagdrempelig organiseren van de toegang zoals wordt aangegeven in het Dynamisch minimabeleid;
- d. de consulenten werk & inkomen hierdoor geen onderdeel zijn van de integrale toegang die de gemeente Voorschoten per 1-1-2025 wenst te creëren;

overwegende dat:

- e. het mogelijk is voor consulenten werk & inkomen om plaats- en tijdonafhankelijk te werken waardoor zij (een deel van) hun werk ook vanuit het gemeentehuis in Voorschoten of locatie van Voorschoten voor Elkaar kunnen uitvoeren;
- f. het (deels) verschuiven van de locatie van waaruit de dienstverlening m.b.t. werk & inkomen geboden wordt, hierdoor een kostenneutrale maatregel is;
- g. de dienstverlening hierdoor laagdrempeliger aangeboden wordt voor inwoners uit Voorschoten en het de samenwerking met Voorschotense organisaties en consulenten jeugd en Wmo bevordert;

verzoekt het college:

- 1. afspraken te maken met de gemeente Leidschendam-Voorburg om de consulenten werk & inkomen een aantal dagen/dagdelen per week vanuit Voorschoten te laten werken;
- 2. hierbij uit te gaan van een ingangsdatum van 1-1-2025 of zo spoedig mogelijk hierna,

en gaat over tot de orde van de dag."

In de laatste commissievergadering hebben we met elkaar een goede discussie gevoerd. Een van de punten die daarin onder andere door Voorschoten Lokaal naar voren werden gebracht, was de regeling voor chronisch zieken en gehandicapten. Daar hebben wij nog eens goed naar gekeken. We hebben amendement 306 opgesteld, dat we bij dezen willen indienen. Daarin pleiten we voor het terugdraaien van de afschaffing van deze regeling. Het betreft immers een hele kleine maar wel kwetsbare groep inwoners die al vaker gekort zijn. Een aantal jaren geleden is de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten en de compensatie eigen risico immers afgeschaft. In alle eerlijkheid verbaast het ons dat we vanmiddag om 15.45 uur een memo ontvingen met de afdoening van toezegging 421. In alle eerlijkheid: dat heb ik echt pas vlak voor deze vergadering kunnen lezen, nadat ik door een collega-raadslid daarop werd geattendeerd. In deze memo staat vrij essentiële informatie over de minimapolis, waarmee amendement 306 deels ondervangen wordt. Wij zijn echter van mening dat niet alle inwoners die nu in aanmerking komen voor de regeling, ook via de gemeentepolis verzekerd zijn of willen zijn. Ik zeg ook alvast op voorhand dat wij bereid zijn om het amendement eventueel aan te passen, waardoor bijvoorbeeld mensen die niet verzekerd zijn via de gemeentepolis, nog wel deze tegemoetkoming kunnen krijgen. Omdat meerdere partijen in deze raad voorstander zijn van keuzevrijheid, ook in waar je verzekerd wil zijn, hopen wij natuurlijk van harte dat ons amendement door deze partijen gesteund wordt. Het amendement, dat mede wordt ingediend door GroenLinks, luidt:

"Amendement 306.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 26-09-2024, gezien het raadsvoorstel nr. Z/24/089198/407498 Dynamisch minimabeleid 2024,

constaterende dat:

- a. in het Dynamisch minimabeleid 2024 op pagina 29 wordt voorgesteld om de regeling chronisch zieken en gehandicapten (ad € 7.500) af te schaffen;
- b. gesteld wordt dat het wegvallen van deze regeling wordt opgevangen via een uitbreiding van de gemeentepolis;

overwegende dat:

- c. het een relatief kleine, maar wel kwetsbare groep Voorschotense inwoners betreft die gebruikmaakt van de regeling chronisch zieken en gehandicapten;

- d. *het niet zeker is of deze inwoners zijn verzekerd via de gemeentepolis of dat dit voor henzelf of hun kind(eren) ook de best passende zorgverzekering is;*
- e. *de gemeentepolis een aantal kosten die nu wél via de regeling chronisch zieken en gehandicapten bekostigd kunnen worden (zoals de eigen bijdrage Wmo of WLZ) op voorhand uitsluit;*

Besluit:

Het beslispunt als volgt te wijzigen:

Het beleidsplan 'Iedereen telt mee - Dynamisch minimabeleid 2024 en verder' vast te stellen, met uitzondering van het afschaffen van de regeling chronisch zieken en gehandicapten.

En het college op te dragen waar van toepassing deze wijziging te verwerken in het beleidsplan 'Iedereen telt mee - Dynamisch minimabeleid 2024 en verder',

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Voorzitter. Dank aan het college en de ambtenaren voor een zeer leesbaar minimabeleid. Wat GroenLinks betreft moet een minimabeleid gevoed worden door voldoende geld, een aanzet tot een samenhangende armoedebestrijding en rechtvaardige regelingen. Het nieuwe minimabeleid is in grote lijnen zeker niet verkeerd, maar mist deze essentiële punten. Het probleem is dus vooral dat het college en de coalitie te weinig geld ter beschikking stellen voor de minima in Voorschoten en dat de minimaregelingen vervolgens onevenwichtig worden aangepast. Dit leidt ertoe dat de minimaregelingen in Voorschoten versoberd worden en dat vooral kinderen hiervan de dupe zijn. Huishoudens met kinderen kunnen tot meer dan € 1.000 per jaar kwijtraken door het nieuwe minimabeleid. Dat is ook pijnlijk omdat in een recent onderzoek naar voren kwam dat ruim 25% van de basisschoolleerlingen gebukt gaat onder geldzorgen. Om te voorkomen dat Voorschotense kinderen zo benadeeld worden door dit nieuwe minimabeleid, stellen wij voor om die financiële gevolgen te compenseren. Dat is voor ons absoluut noodzakelijk. Om die reden dien ik motie 339 in, de motie Kinderen ondervinden geen nadelen van minimabeleid. De motie, die mede wordt ingediend door de PvdA, de SP en D66, luidt:

"Motie 339.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 26 september 2024, gehoord de beraadslaging, gezien het raadsvoorstel nr. Z/24/089198/407498 Dynamisch minimabeleid 2024

constaterende dat:

- a. *het Dynamisch minimabeleid meer focus legt op het ondersteunen van volwassenen;*
- b. *de koersnotitie aangeeft dat er onverminderd ingezet wordt op de ondersteuning van kinderen gezien de gevolgen van armoede en uitsluiting op hun ontwikkeling en toekomst;*
- c. *diverse minimaregelingen aangepast en vereenvoudigd zijn;*
- d. *het budget van het (dynamische) minimabeleid bevroren wordt op het begrotingsniveau van 2024;*
- e. *het streven van het college is om meer huishoudens te bereiken met het nieuwe minimabeleid;*

overwegende dat:

- f. *meer huishoudens bereiken bij een gelijkblijvend budget betekent dat er gemiddeld minder geld beschikbaar is per huishouden;*
- g. *de vereenvoudiging van sommige minimaregelingen tegelijkertijd ook een versobering van de betreffende regelingen betekent;*

van mening dat:

- h. *de keuze voor focus op volwassenen in het nieuwe minimabeleid niet ten koste mag gaan van kinderen;*

verzoekt het college ervoor zorg te dragen dat huishoudens met kinderen in Voorschoten geen financiële nadelen ondervinden van de invoering van het nieuwe dynamische minimabeleid en dat financieel te regelen in de begroting 2025,

en gaat over tot de orde van de dag."

De armoedeproblemen worden met dit minimabeleid niet verkleind. Er blijft een versnipperde aanpak doordat het beleid voor minima, kwijschelding, schuldhulpverlening, gemeentepolis en de Stichting Leergeld apart opgepakt wordt. Dat moet natuurlijk veel meer één aanpak worden, zodat je een veel beter beeld krijgt van die problemen. Als klap op de vuurpijl is ook al aangekondigd dat dit college wil bezuinigen op de armoedeaanpak. Een voorbeeld van waar zo'n brede kijk op armoedebestrijding juist nodig is, is het voorkomen van schulden, bijvoorbeeld bij inburgeraars die we in het dorp hebben en die na hun aankomst al gelijk geconfronteerd worden met allerlei kosten, zonder dat de gelden waar zij recht op hebben, beschikbaar zijn. Nu komen diverse van die huishoudens in schulden terecht. Dat is iets wat de gemeente zou moeten voorkomen. Er ligt hier namelijk ook een wettelijke taak voor de gemeente. Om die reden dienen wij motie 338 in, de motie Inburgering zes maanden ondersteuning. Hierin roepen wij het college op om de wettelijke taak die de gemeente Voorschoten heeft om inburgeraars de eerste zes maanden van hun verblijf in Voorschoten te ontzorgen, ook volledig uit te voeren. De motie, die mede wordt ingediend door de PvdA, de SP en D66, luidt:

"Motie 338.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 26 september 2024, gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- a. per 1 januari 2022 de Wet inburgering is ingegaan, waarbij de gemeente voortaan de verantwoordelijkheid heeft voor de inburgering van statushouders;*
- b. in de Wet inburgering is gesteld dat de gemeente de eerste zes maanden, gerekend vanaf de dag waarop het recht op bijstand ontstaat, de statushouder dient te ontzorgen (artikel 56a). Dit houdt in dat de gemeente de vaste lasten van de inburgeringsplichtigen betaalt;*
- c. de wettelijk verplichte ontzorging door de gemeente bestaat uit het betalen van de huur, de rekeningen voor gas, water en stroom en de verplichte zorgverzekering;*

overwegende dat:

- d. in de praktijk verschillende Voorschotense statushouders in de problemen zijn gekomen bij de betaling van o.a. huurkosten door te laat binnenkomende toegezegde gelden;*

verzoekt het college:

- 1. ervoor zorg te dragen dat inburgeraars in ieder geval de eerste 6 maanden geen schulden oplopen voor de kosten van huur, zorg, gas, stroom en water;*
- 2. hierover te rapporteren in de P&C cyclus,*

en gaat over tot de orde van de dag."

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Over het minimabeleid is een hoop gezegd. Voorschoten Lokaal vindt het belangrijk dat zo veel mogelijk mensen aan het werk zijn en dat zo min mogelijk mensen gebruik hoeven te maken van de minimaregelingen, want eerlijk gezegd is het geen vetpot. Dat is ook niet erg, want het moet wat ons betreft gezien worden als een vangnet, een tijdelijke voorziening waar iedereen in terecht kan komen. Omdat het tijdelijk is, is het ook logisch dat er regelmatig gecontroleerd wordt of iemand nog recht heeft op een regeling. In het nieuwe stuk is een goede balans gevonden, zodat overbodige bureaucratie achterwege kan blijven. Een ontwikkeling van de Voorschotenpas, waar eerder over gesproken is, hoeft wat ons betreft niet, want die valt ook niet onder iets tijdelijks; daar zou je een heel groot beleid voor gaan opzetten, terwijl minimaregelingen echt moeten worden gezien als iets tijdelijks. Een uitzondering op de tijdelijkheid betreft de chronisch zieken en gehandicapten. We hebben dan ook twijfels over

het schrappen van de bijzondere bijstand, want deze mensen hebben geen baanperspectief. Wij zijn dan ook blij met de motie van D66 en de tot onze verrassing laat ingekomen brief van de wethouder, die aangeeft dat een hoop van de bijzondere bijstand ondervangen wordt door de gemeentepolis. Aansluitend op wat mevrouw Wijnen van D66 zei, blijft de keuzevrijheid daarin weg en moeten mensen gebruikmaken van de gemeentepolis, want zeker de mensen die heel veel zorg nodig hebben, vinden het vaak bezwaarlijk om over te stappen naar een nieuwe zorgverzekering. En hoe ziet het er volgend jaar uit? Moet je blijven overstappen? Wij zijn dus benieuwd naar hoe de wethouder daarnaar kijkt en eventueel een aanpassing van het amendement.

Motie 337 van D66 om een lokale consulent in Voorschoten te hebben, zien wij ook wel zitten, want naar onze mening kan je inderdaad veel beter hier zitten en hier gevoel krijgen met de gemeente: hoe is het met de Voorschotenaren en hoe staan zij hierin? Ik denk ook dat dit budgetneutraal kan, want daarin maakt het niet uit of iemand hier aan het werk is en hier een kantoor heeft of in Leidschendam-Voorburg.

Hoewel de primaire zorg voor de kinderen bij de ouders ligt, vinden wij het belangrijk dat de gemeente ervoor zorg kan dragen dat de kinderen die nu onder de minimaregelingen vallen, niet verder naar beneden vallen. We moeten voorkomen dat we hiermee veel meer kwaad aanrichten dan dat het goed doet. We zijn dus heel benieuwd naar de reactie van de wethouder op de motie van GroenLinks.

Ik heb nog een vraag over de gemeentepolis en de ingestuurde brief: is het nu zo dat de mensen die gebruikmaken van de gemeentepolis, de eigen bijdrage van de Wlz en de Wmo vergoed krijgen plus de € 150 extra van de bijzondere bijstand of staat dat los van elkaar?

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Er is al veel gezegd. Het is een goed stuk. Daar zijn wij blij mee, maar tegelijkertijd hebben de mensen die gebruikmaken van de armoederegelingen niks aan een goed stuk. Daar moeten we het over hebben. De mensen die gebruikmaken van de armoederegelingen, hebben wel wat aan goed beleid, maar ze hebben niks aan goed beleid als dat betekent dat ze minder geld krijgen. Want je kan nog zo'n mooi beleidsstuk opschrijven dat zulke mooie doelen heeft, dat zo goed afrekenbaar is en dat zoveel nieuwe doelgroepen erbij betreft, maar als je al dat nieuwe en betere beleid en die nieuwe doelgroepen met hetzelfde geld moet doen, krijgt iedereen dus minder. Dat is wat hier aan de hand is. Dat is waar de SP heel veel moeite mee heeft, want we hebben het hier over gezinnen die van € 100 per week moeten leven met kinderen. Het zijn vooral gezinnen met kinderen waarvoor de regelingen verslechterd worden. Stel je voor dat je inderdaad van die € 100 per week moet leven, niet alleen voor je eten, maar ook je kleding en je shampoo en dan gaat er ook nog eens een keer een lamp stuk. Stel je voor dat je zo'n ouder bent die de kinderbijslag al drie maanden van tevoren gepland heeft om uit te geven omdat het dit jaar erg koud was in de winter en er dus extra stookkosten waren. Stel je voor dat je baalt dat de 20ste van de maand toevallig in een weekend valt, want dan duurt het twee of drie dagen langer voordat je toeslag wordt uitgekeerd. Dan moet je het dus twee of drie dagen langer met hetzelfde geld doen. Stel je voor dat je je zorgen maakt over het groeien van je kinderen, want dan moet je weer nieuwe kleren gaan kopen. Hier hebben we het over. Juist deze gezinnen krijgen nu, met deze nieuwe regeling, minder, niet omdat de regeling slecht is, maar omdat de wethouder door de drie coalitiepartijen met de onmogelijke opdracht is opgezadeld om beter beleid te maken voor hetzelfde geld. Daarom ondersteunen wij de verschillende moties en amendementen die door GroenLinks, de PvdA en D66 zijn ingediend, want we moeten dit beleid wel gaan doen, maar met meer geld. Anders maken we het niet beter voor de mensen, maar slechter. Dat is wat er nu voorligt.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Ik snap wat de heer Maassen zegt, maar ik vraag me af wat het college volgens de heer Maassen dan niet moet doen.

De heer **Maassen** (SP): Wat het college niet moet doen, is bezuinigen. Tenminste, het college moet niet bezuinigen op de armoederegelingen. Ik begrijp het: u bent heel erg van de strakke financiën en zwarte cijfers onder de streep. Dat begrijp ik best tot op zekere hoogte, maar wij zijn als gemeente niet verplicht om altijd zwarte cijfers te schrijven. Wij mogen volgens de VNG-richtlijnen best één keer een klein beetje slechter uitkomen. Even voor de duidelijkheid: we hebben dit jaar als gemeente Voorschoten een ton over op de exploitatie, terwijl het toevoegen van alle extra maatregelen die in het keuzemenu van dit voorstel staan, € 40.000 kost. Laten we dat overschot op de begroting van dit jaar dan daarvoor gebruiken. Sorry, ik zei € 40.000; ik moet

zeggen dat ik er één vergat. Het is € 70.000, maar dat is nog steeds minder dan die ton die we dit jaar overhebben. Wat moeten we dus minder doen? Besparen.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Dank u wel voor het antwoord, maar dat is incidenteel. Ook dat is geen vooruitzicht voor deze mensen. Wij moeten inderdaad ook als overheid het goede voorbeeld geven. Dat is inderdaad: zwarte cijfers.

De heer **Maassen** (SP): Inderdaad, we hebben dit jaar geld over en misschien moeten we volgend jaar een beetje schrappen om dit beleid goed voor elkaar te krijgen. Misschien zullen we één keer een beetje in de min staan en de andere keer weer niet. U weet ook, mevrouw Zoun, dat jaren vooruit begroten altijd op en neer gaat, maar ik heb liever dat wij als gemeente tegen de provincie moeten zeggen "we hebben dit jaar net even een ton te veel uitgegeven" dan dat we tegen die mensen moeten zeggen "je hebt dit jaar geen geld om kleren voor je kinderen te kopen, je hebt dit jaar geen geld voor iets extra's bij het kerstdiner, we hebben dit jaar voor jou geen geld om een hobby te betalen; als je iets extra's wil, ga je maar flessen verzamelen". Is dat het geluid dat u wil laten horen? Ik niet.

De **voorzitter**: De derde en laatste interruptie.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Ik vraag me af: waarom dan flessen verzamelen en waarom niet gewoon werken?

De **voorzitter**: Ook het derde en laatste antwoord.

De heer **Maassen** (SP): Dit is echt een hele makkelijke aanname die heel vaak aan de rechterkant van het politiek spectrum wordt gedaan, namelijk dat je, als je arm bent, geen werk hebt. Heel veel mensen in Nederland zijn helaas werkende armen. Zij werken wél; dat zijn hardwerkende Nederlanders - dat zouden de mensen aan de overkant van de tafel zeggen - maar zij verdienen daar zo weinig mee dat ze nog steeds onder de minimaregelingen vallen. Dát zijn de mensen die u nu eventjes aan de kant zet met: ach, die willen niet werken. Mensen willen over het algemeen wel werken, maar ze kunnen het niet, het gaat niet of ze doen het wel maar ze verdienen er niet genoeg mee. Die mensen moeten we ondersteunen.

De **voorzitter**: Ik vraag de wethouder om in te gaan op de gestelde vragen en op de ingediende moties en amendementen.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Net als tijdens de commissievergadering neem ik de complimenten natuurlijk weer graag aan. Die geef ik ook meteen door naar achter. Ik wil nog even terugkomen op de memo, die u inderdaad vandaag heeft gekregen. Ik snap dat u, omdat het aan het eind van de middag was, misschien niet allemaal in de gelegenheid bent geweest om dat goed door te nemen. Uiteraard hebben we geprobeerd om het eerder te doen. Het is geen excuus, maar we hadden wat ziekten. Ik ben allang heel blij dat we toch een degelijk, goed antwoord hebben kunnen krijgen voor het begin van de raadsvergadering.

Er zijn goede, interessante dingen gezegd. Volgens mij hebben we in de commissie ook al een interessant debat gehad. Ik denk dus dat ik, als ik nu de amendementen en de moties langsga, eigenlijk de meeste punten al aanraak. Ik begin bij amendement 307 van de PvdA, GroenLinks en de SP over het invoeren van een systematische periodieke evaluatie van de diensten; ik sla er dus eentje over, maar dat komt straks. Er wordt gevraagd om voor de jaren 2025, 2026 en 2027 een incidenteel budget beschikbaar te stellen om jaarlijks een compact cliëntenervaringsonderzoek te doen. We hebben dit ook besproken in de commissie. Op zich vind ik het goed dat er staat dat het gaat om een compact cliëntenervaringsonderzoek, maar ik heb in de commissie aangegeven, in dit geval aan uw collega, dat wij het op dit moment nog niet als zinvol zien om ieder jaar nu al een cliëntenervaringsonderzoek uit te voeren, omdat er de komende jaren nog heel veel veranderingen in komen. Daarentegen heb ik wel aangegeven dat we mee gaan doen met een pilot van de VNG, waarbij we direct met de doelgroep in gesprek gaan via een neutrale tussenpersoon; ze hebben dus niet direct de gemeente tegenover zich. Dat zou ik graag willen proberen. Daar geloof ik eigenlijk veel meer in dan in een los interview, omdat we zien dat de respons daarvan vaak een stuk lager is. Uiteraard hebben we op dit moment ook geen dekking voor deze extra onderzoeken. Daarom zal ik dit amendement helaas moeten ontraden.

De heer **Posthuma** (PvdA): Op welke termijn zou die pilot gaan beginnen?

Wethouder **De Bruijn**: Volgende week heb ik daar een vervolgesprek over. Ik verwacht dus dat we eind dit jaar, begin volgend jaar de contouren daarvoor opzetten. De bedoeling vanuit de VNG is volgend jaar.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Kunnen wij de effecten van beleid ook terugzien in reguliere voortgangsrapportages? Is dat ook een afdoende middel om effecten te kunnen meten?

Wethouder **De Bruijn**: Zoals we het nu hebben opgeschreven in het minimabeleid, hebben we twee keer per jaar contact met die maatschappelijke organisaties, met de partners. Daar krijgen we natuurlijk signalen van door. We zitten constant met die groep partijen. Ik zei ook al eerder dat het een dynamisch minimabeleid is. Dat betekent niet dat we nog een jaar op onze stoel blijven zitten als wij bepaalde signalen krijgen dat een regeling niet goed uitpakt of niet goed werkt of dat mensen niet bereikt worden. Dan zou het natuurlijk niet "Dynamisch minimabeleid" heten.

De **voorzitter**: Een vervolginerruptie van de heer Posthuma.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik heb de opmerking over de maatschappelijke organisaties goed gehoord, maar volgens mij sprak de wethouder al eerder met die maatschappelijke organisaties. De geluiden van de bewoners kwamen niet goed door bij die maatschappelijke organisaties. Dat vind ik problematisch, vooral omdat we in de afgelopen periode het rapport van de lokale Rekenkamer hebben gekregen. Ook uit de second opinion die de gemeente Leidschendam-Voorburg naderhand heeft uitgevoerd, bleek de situatie slecht te zijn. Eigenlijk werden de geluiden van de lokale Rekenkamer daardoor bevestigd. We hebben gezien - want ik heb daar technische vragen over gesteld, met dank voor de beantwoording daarvan - dat de kosten van een compact onderzoek heel erg mee blijken te vallen, vooral als je het met drie gemeenten deelt. Dat gaat over € 6.000 per jaar; dat zijn echt peanuts. Ik vind het dus een beetje gek dat u zegt dat u daar geen geld voor heeft. Het probleem is dat er gigantische problemen zijn vastgesteld in dat rapport van de lokale Rekenkamer. We hebben natuurlijk al de informatie over de bezuinigingen gekregen en we verwachten dat er ook in het sociaal domein stevige klappen gaan vallen. Dan kunt u toch niet zeggen dat u dat maar een beetje loslaat, dat u gaat kijken hoe het gaat en dat we over een paar jaar wel gaan kijken of het allemaal goed is gegaan? Daarmee ga ik ook heel erg met de heer Maassen mee. Ik wil nú weten hoe het gaat lopen. De komende jaren gaat er in het sociaal domein behoorlijk op in worden gehakt. Door op deze manier te laat te kunnen reageren zijn we niet in staat om voor onze kwetsbare bewoners op een goede wijze te zorgen dat die geluiden van die bewoners op de juiste wijze binnenkomen. Daar heeft het de afgelopen jaren echt bijzonder hard aan gelegen. U noemt nu een pilot, maar u weet nog niet eens hoe u die pilot precies uit gaan voeren. Ik wil meer zekerheid hebben. Mijn vraag is dan: denkt u dat deze pilot u hierin voldoende zekerheid biedt?

Wethouder **De Bruijn**: Ik heb deze pilot juist genoemd als alternatief, juist omdat die zich ook richt op de bewoners - we mogen eigenlijk geen "cliënten" meer zeggen - die dit betreft. Ik denk dat dit op dit moment een betere optie is. U geeft het zelf al aan: als wij dit soort onderzoeken willen doen, moeten we dat met drie gemeenten doen. Ik weet niet of we daarvoor de handen op elkaar krijgen en of ook de andere twee gemeenten dit willen. Dat lijkt mij op dit moment niet opportuun. Laten we kijken naar de optie die wél voor de hand ligt. En nogmaals, daar is geen dekking voor, maar dan vervalt ik een beetje in herhaling.

De **voorzitter**: De derde en laatste interruptie van de heer Posthuma.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik weet waarom de wethouder deze pilot graag wil, want die kost geen geld. Dat is de reden om dit op deze manier vorm te geven. Het verbaast mij gewoon hogelijk dat er gelet op al die problemen die er de afgelopen periode geweest zijn, niet wordt doorgepakt en dat er niet adequaat wordt gekeken wat de ervaringen zijn van de personen die in deze situatie zitten. Als u dit beleid echt beter wilt maken, gaat u naar de collega-wethouders van die andere gemeenten en gaat u dat met hand en tand verdedigen. Wat u doet, is eigenlijk bij voorbaat al zeggen: ik heb daar helemaal geen zin in en ik zie daar helemaal geen noodzaak toe. Dat laat precies zien hoe hard u wil werken voor de bewoners in deze kwetsbare posities die in Voorschoten wonen.

De **voorzitter**: Heeft u nog een vraag, of niet? Oké. Wethouder, vervolg uw beantwoording.

Wethouder **De Bruijn**: Dan ga ik een stapje terug naar amendement 306 over de regeling chronisch zieken. U heeft de memo ontvangen. Daarin staat het een en ander aan meer informatie. In het amendement wordt gevraagd het college op te dragen deze wijziging waar van toepassing te verwerken in het beleidsplan Iedereen telt mee. Dat is dus eigenlijk een uitzondering voor het afschaffen van de regeling chronisch zieken en gehandicapten. Ik zei het al in de commissie: we hebben met een reden gekeken of de regelingen die hierin zitten, ook ergens anders worden gedaan. Dat is in die gemeentepolis. Het klopt dat niet iedereen de gemeentepolis heeft, maar iedereen - tenminste, van deze doelgroep - kan daarvoor in aanmerking komen. Zoals ik ook in de commissie heb gezegd, blijft het op een gegeven moment een kwestie van keuzes maken. We hebben deze keuze gemaakt. Er is geen dekking voor om deze regeling toch erin te houden. Eigenlijk vanwege die reden moet ik dit amendement toch ontraden.

Amendement 308 gaat over het maatwerkbudget à € 30.000. Het is geen geheim - ik heb het ook in de commissie gezegd - dat ik een groot voorstander zou zijn van een maatwerkbudget. Op dit moment is er echter ook geen dekking voor die € 30.000. Ik denk niet dat het verstandig is om dit nu vanuit de concernreserve te trekken, maar belangrijker op dit moment is dat we zo'n maatwerkbudget niet bij de gemeente kunnen stallen. Dat moet je bij een externe partij doen, zoals Voorschoten voor Elkaar. Dat heeft ook te maken met verantwoording. U weet dat er momenteel nogal wat gesprekken met Voorschoten voor Elkaar gaande zijn, ook over wat voor taken we wel of niet doen. Dit is niet het moment om hun te vragen om het maatwerkbudget en die regeling nu op te pakken. Daarnaast zullen wij hierover eerst nog beleid moeten uitwerken. Ik heb wel gezegd, ook in de commissie, dat ik in de toekomst echt serieus wil kijken of dit op termijn wel gaat lukken. Ik wil ook kijken of het binnen de huidige middelen wel eventueel mogelijk is, maar dat is dus een toezegging die ik voor later doe. Door de zojuist door mij gegeven argumentatie moet ik op dit moment ook dit amendement ontraden.

De heer **Maassen** (SP): Ik neem aan dat de wethouder voor voorbeelden ook heeft gekeken bij onze buurgemeente Leiden, waar dit systeem bestaat. Mijn vraag is of het in Leiden ook bij een andere partij is ondergebracht, want dat is in ieder geval niet de informatie die ik heb.

Wethouder **De Bruijn**: Ik weet niet precies hoe het in Leiden is georganiseerd. Over het algemeen wordt het bij een andere partij ondergebracht, omdat dat een stuk meer flexibiliteit met zich meebrengt. Als we het vanuit de gemeente doen, betekent dat dat de wachttijden toch langer worden en dat je uiteindelijk niet het effect behaalt dat je wilt behalen.

De heer **Maassen** (SP): Is de wethouder dan bereid om zich te laten informeren over hoe het in Leiden georganiseerd is en om daar eventueel ook nog goede ideeën vandaan te halen?

Wethouder **De Bruijn**: Ja, daar ben ik zeker toe bereid. Ik gaf zojuist ook aan dat ik echt wel interesse heb in die maatwerkvoorziening en dat ik ook voor de toekomst, dus voor de wat langere termijn, wil kijken wat daar mogelijk is. Daar past dit volgens mij ook in.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Wij vinden het bijzonder prettig om te horen dat u daar ontvankelijk voor bent, maar dat u op een later moment nog wil kijken of dit implementeerbaar is. Ik zie in het mijlpalenplan staan dat een eventuele start van de invoering van het maatwerkbudget zou kunnen plaatsvinden in 2025. Is 2025 volgens u een realistische, haalbare datum?

Wethouder **De Bruijn**: Op dit moment niet, omdat er geen budget voor is én vanwege de zojuist door mij genoemde reden. Dan zie ik dat als heel erg krap.

Motie 337 gaat over de consultants werk & inkomen in Voorschoten. Dit punt wordt ook genoemd op pagina 20 van het minimabeleid zelf. U weet dat ik ook daarvan een groot voorstander ben. Het is wel wat complexer dan alleen eventjes mensen hier neerzetten. Het betekent dat we werkplekken moeten aanpassen, dat er andere verbindingen met systemen in Leidschendam-Voorburg gemaakt moeten worden en dat we een keuze moeten maken in het soort consultants, want we hebben hier nogal veel verschillende smaken neer moeten zetten. Hoe gaan we dat organiseren? Ook hiervoor is op dit moment nog geen budget, maar in het minimabeleid hebben we wel staan dat wij die gesprekken zijn gestart, dat ik doorga met die gesprekken en dat ik uiteindelijk bij u terugkom met wat een logische oplossing is en wat ook eventueel een

mogelijkheid zou zijn. Ik wil u dus vragen om mij daarin de ruimte te geven. Nogmaals, puur de in de motie genoemde invoeringsdatum leidt ertoe dat ik de motie toch moet ontraden, omdat ik denk dat ik dat niet ga redden.

Mevrouw **Wijnen** (D66): Zou het helpen als er "in 2025" staat? Zou u de motie dan niet meer ontraden?

Wethouder **De Bruijn**: Ik zei zojuist dat we heel graag die afspraken willen maken, maar als je het laatste punt schrapt of er "2025" van maakt, staat er: afspraken te maken dat er sowieso consultants werk & inkomen een aantal dagdelen per week hier komen. Het punt is dat we eerst moeten kijken hoe dit mogelijk is en welke kosten dit met zich meebrengt. Daar hebben we het al eerder over gehad, niet zozeer over de kostenneutraliteit, maar wel over het feit dat we de komende jaren niet heel veel middelen te besteden hebben. Als we het doen, moeten we het dus echt heel slim en efficiënt doen. Daarom heb ik even tijd nodig om tot een zo slim mogelijke oplossing te komen. Ik zeg daar eerlijk bij dat ik niet kan garanderen dat het ons gaat lukken, ook al wil ik dat wel.

Mevrouw **Wijnen** (D66): Dank in ieder geval voor de toelichting. Ik ben er nog niet van overtuigd dat het per se heel veel kosten met zich meebrengt. De meeste ambtenaren kunnen gewoon plaats- en tijdonafhankelijk werken. Ik vraag in de motie niet om een volledig toegeruste "Leidschendam-Voorburgproof" werkplek met verbinding met de server. Volgens mij kunnen heel veel werkzaamheden in een aantal uren wel degelijk hier op locatie worden gedaan, waarna er desnoods in de middag weer wordt "ingeklopt" op de locatie in Leidschendam-Voorburg, waar het wel kan. Ik wil dus nog vragen of u al gegevens heeft waardoor u nu al op voorhand zegt dat het geld kost, want dat heb ik in uw betoog tot nu toe nog niet kunnen ontdekken.

Wethouder **De Bruijn**: Het is extra dienstverlening. Dat betekent dat we daar extra voor moeten betalen. Dat is op zich logisch. Nogmaals, wij moeten daar heel goed naar kijken, want ik ben het wel met u eens dat er heus wel wat mogelijk moet zijn, maar het punt is: hoe gaan we dat doen en hoe licht of hoe zwaar kunnen we dat opzetten? We moeten, ook met ervaringen elders, even kijken hoe dat gaat, maar daar heb ik echt even de tijd en de ruimte voor nodig.

Motie 338 gaat over ervoor zorgdragen dat inburgeraars in ieder geval de eerste zes maanden geen schulden oplopen en hierover rapporteren in de P&C-cyclus. Ik heb in de commissie, waar we natuurlijk de inspreker hadden, al aangegeven dat we daarover in gesprek zijn. Het moge duidelijk zijn dat het niet onze insteek is om deze doelgroep met schulden op te zadelen, maar zoals het nu verwoord staat, is het op dit moment echt te vroeg om positief te adviseren over deze motie, want we zijn nog in gesprek. Laat ik het zo zeggen: we moeten nog wat stenen boven water halen, ook met de Kredietbank. De insteek is natuurlijk nooit dat mensen met schulden komen te zitten.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): De motie spreekt ook van een wettelijke plicht die de gemeente heeft. Eigenlijk zou ik deze motie dus niet moeten indienen, want het is een wettelijke plicht van de gemeente. Is de wethouder daar niet gevoelig voor?

Wethouder **De Bruijn**: Wij houden ons natuurlijk altijd aan de wet en we houden ons altijd aan onze plicht, maar we moeten wel zorgen dat zaken goed georganiseerd zijn en we moeten wel de ruimte krijgen om daar goed het gesprek over te voeren, want we zien nu met VluchtelingenWerk dat er wel degelijk een regeling is bij de Kredietbank, maar dat de medewerkers, in dit geval van VluchtelingenWerk, aangegeven dat zij dit geen goede regeling vinden en dat zij het lastig vinden om daarmee te werken. Zolang dat er is ... Zij moeten wel de instrumenten gebruiken die wij daarvoor hebben. Dat betekent dat we dat eerst uit de weg moeten helpen en samen richting een goede oplossing moeten gaan.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Betekent dit dat er bij de groep statushouders waar we het over hebben, in de eerste zes maanden van hun verblijf hier geen schuldenvraagstuk ligt? Want nogmaals, dat zou niet moeten voorkomen. Wat is de taak van de gemeente om dat te voorkomen?

Wethouder **De Bruijn**: Volgens mij geef ik dat aan. Wij hebben daar dus een regeling voor, onder andere met de Kredietbank. Het is aan ons als gemeente om dat samen - dus niet alleen - met VluchtelingenWerk, dat voor ons ook de begeleiding doet en een groot gedeelte van die

dienstverlening oppakt, op een goede manier te organiseren en in te kleden. Dat is precies waar we op dit moment mee bezig zijn, maar ik merk wel dat de regelingen die we hebben, soms niet goed worden ingezet of lastig gevonden worden. Daar zullen we met elkaar naar moeten kijken: hoe kunnen we dat aan de ene kant eenvoudiger en beter inzetbaar maken voor VluchtelingenWerk, maar hoe kunnen we er ook voor zorgen dat zij die regelingen echt gebruiken? Nogmaals, het moge duidelijk zijn dat het niet handig is om deze mensen met een schuld te laten starten. Dat lijkt me duidelijk.

De heer **Maassen** (SP): Ik hoor de wethouder eigenlijk op allerlei mogelijke manieren uitleggen hoe hij ervoor gaat zorgen dat inburgeraars in ieder geval in de eerste zes maanden geen schulden oplopen door de kosten van huur, zorg, gas, stroom en water. Dat is precies het dictum van de motie. Dus als de wethouder op deze manier bezig is met op wat voor manier dan ook - door te praten met VluchtelingenWerk, door te praten met de Kredietbank of door de regelingen nog eens onder de loep te nemen - zorgen dat dit niet meer gaat gebeuren, voert hij deze motie toch gewoon uit? Mijn vraag aan de wethouder is dus waarom hij deze motie ontraadt als zij hem eigenlijk een steun in de rug geeft in het werk dat hij aan het doen is.

Wethouder **De Bruijn**: Meneer Maassen, u heeft in die zin gelijk dat wij er natuurlijk voor willen zorgen dat het gebeurt, maar zoals het hier staat - "ervoor zorg te dragen dat inburgeraars in ieder geval de eerste 6 maanden geen schulden oplopen", kan ik op dit moment niet garanderen, omdat ik wel op één lijn moet zitten met VluchtelingenWerk. U kunt mij dus in ieder geval houden aan een inspanningsverplichting om dat te doen. Zoals het er nu staat, staat het er redelijk strak. Er staat ook "hierover te rapporteren in de P&C-cyclus"; dat zou op zich wel kunnen. Maar ik ben hier dus iets terughoudender in.

De heer **Maassen** (SP): "Zorgdragen voor" is natuurlijk een type opdracht die je op verschillende manieren kan uitleggen. Je kan het uitleggen in de categorie "je moet ervoor zorgen dat deze mensen geen schulden hebben". Dat is eigenlijk gewoon de vertaling daarvan, maar "ervoor zorgen" kan je op verschillende manieren doen. Je kan dat doen door een financiële regeling te treffen, maar je kan er ook voor zorgen dat andere instanties, zoals VluchtelingenWerk en de Kredietbank, in positie worden gebracht om hier actie te kunnen ondernemen. Dat bent u op dit moment aan het doen. Ik zie dus niet zo goed waarom deze motie afgeraden moet worden, want het is volgens mij precies een opdracht waarmee u aan de slag bent.

Wethouder **De Bruijn**: Ik zou het prima eens kunnen zijn met zoals u het laatste deel verwoordde, maar u gaf eerst aan dat het nu is geformuleerd als "absoluut geen schulden in die zes maanden". We hebben op dit moment geen ruimte om extra regelingen en dat soort dingen in te voeren, maar in de tekst staat dus wel: "ervoor zorgdragen dat deze mensen de eerste zes maanden geen extra schulden hebben". Ik doe dat met de middelen die ik heb. Als u het op die manier uitlegt, heb ik daar dus geen problemen mee, maar ik heb geen ruimte om allerlei extra regelingen op te tuigen.

De **voorzitter**: De derde en laatste interruptie van de heer Maassen.

De heer **Maassen** (SP): Na een snelle blik naar de heer 't Lam: zo is het bedoeld, dus om ervoor te zorgen dat alle instanties in positie komen en niet per se dat u een extra blik geld open moet trekken. Het gaat dus om ervoor zorgen dat de regelingen die er zijn, zo worden gebruikt en, als het regelingen van anderen zijn, misschien zo worden aangepast dat er gewoon gaat gebeuren wat er moet gebeuren.

Wethouder **De Bruijn**: Met die uitleg kan ik ermee leven.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Ik wil nog terugkomen op de inspanningsverplichting waarover de wethouder het had. Natuurlijk ben ik blij met een inspanning van de wethouder, maar dit gaat verder dan een inspanningsverplichting. Er ligt hier een wettelijke plicht. Ik begrijp goed dat dingen fout kunnen gaan, maar die wettelijke plicht is heel belangrijk. Ik vind echt dat de wethouder zich daarop moet richten. Hij gaf net aan dat hij kan leven met de uitleg die in het vorige interruptiedebatje naar voren is gekomen. Moet de motie daarvoor aangepast worden of is het met die uitleg nu voldoende voor u?

Wethouder **De Bruijn**: Met de uitleg zoals de heer Maassen die gaf - die wordt ook opgeschreven en opgenomen - is de motie wat mij betreft prima zo.

De laatste motie, motie 339, gaat over ervoor zorgdragen dat huishoudens met kinderen in Voorschoten geen financiële nadelen ondervinden van de invoering van het Dynamisch minimabeleid en dat dit financieel wordt geregeld in de begroting. Uiteraard snap ik de discussie. Het is uiteraard ook sympathiek. Nogmaals, we hebben met het minimabeleid zoals we dat nu hebben neergelegd, geprobeerd een degelijk minimabeleid neer te leggen, waarbij ook aandacht wordt besteed aan nieuwe doelgroepen, zoals volwassenen. Er wordt gezegd dat huishoudens met kinderen in Voorschoten geen financiële nadelen mogen ondervinden. Het is lastig om per gezin precies te zien wat daar gebeurt. Ik zou nu lastminute niet nog willen gaan draaien aan dat minimabeleid. Daarnaast is het heel belangrijk dat u vraagt om dat financieel te regelen in de begroting voor 2025. Dat betekent eigenlijk dat er geen dekking bij staat of dat u dit zou moeten inbrengen bij de begroting. Daarom moet ik ook deze motie helaas ontraden.

De **voorzitter**: Zijn alle vragen uit de eerste termijn beantwoord? Dat is het geval. Ik dank de wethouder voor de beantwoording. We gaan naar de tweede termijn van de raad.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Ik ben toch wel teleurgesteld over de beantwoording van alle vragen en de opmerkingen van de wethouder. Het is heel duidelijk dat een enorme focus op de kosten ertoe leidt dat dit minimabeleid failliet dreigt te gaan. Ik wil de vergelijking maken met ons buitenbeleid voor de openbare ruimte, het groen, de wegen en het onderhoud daarvan. Een aantal jaren geleden zijn we als gemeente vanwege de lastige financiële situatie van onderhoudsniveau B naar onderhoudsniveau C gegaan. Ik heb altijd begrepen dat we eigenlijk niet nog verder omlaag zouden kunnen gaan onder onderhoudsniveau C, omdat je dan op korte termijn even wat kosten bespaart maar op langere termijn veel meer kosten zou hebben. Kijk naar het minimabeleid van de afgelopen jaren in de gemeente Voorschoten en naar de bevindingen van de lokale Rekenkamer, waar de gemeente totaal door overvallen werd, die zij eerst niet geloofde en waarnaar zij een tweede onderzoek heeft laten doen. Dat onderzoek bevestigt de resultaten van de lokale Rekenkamer. Vervolgens weten we dat die bezuinigingen er volgend jaar en de komende jaren aan zitten te komen. Kan dan niet de vraag worden gesteld of we ook met dit minimabeleid niet door een niveau aan het zakken zijn? Daar zou ik graag een reflectie op krijgen van de wethouder.

Mevrouw **De Bruin** (VVD): Voorzitter. Dank aan de wethouder voor de beantwoording en de toelichting op de moties en de amendementen. Het is fijn dat de wethouder zo duidelijk op de kosten let. Volgens mij is het heel belangrijk om goed te kijken waar wel of niet dekking voor is, voor zover dat kan, want de focus ligt een aantal keren best op de financiële kant, maar het zijn heel veel openeinderegelingen. Het blijft dus scherp sturen om te zorgen dat we daar op een goede manier mee omgaan.

Met betrekking tot de moties en de amendementen kunnen we de toelichting van de wethouder goed volgen. Nog specifiek over motie 338: het bevreedt ons dat er een motie wordt ingediend om de wethouder op te roepen om te doen waartoe hij in de wet verplicht is. Want als we dat gaan doen, moeten we volgens mij een heleboel moties gaan indienen. Dat lijkt mij een drukke bedoening. We kunnen zijn advies dus goed volgen om daar niet in mee te gaan.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Ik wil de wethouder bedanken voor zijn uitgebreide beantwoording van onze vragen. Die beantwoording was glashelder.

Mevrouw **Wijnen** (D66): Voorzitter. In alle eerlijkheid sluit ik me aan bij de reactie van de heer Posthuma: ik ben teleurgesteld over de beantwoording door de wethouder. Eerst waren wij nog van mening dat dit een ambitieus plan is en dat het vooral jammer voor de wethouder is dat hij dit budgetneutraal moet gaan uitvoeren, maar zelfs kleine inspanningen waarbij we helemaal geen garantie vragen maar gewoon vragen om afspraken te maken, te kijken hoever hij komt en bij ons terug te komen omdat we datgene wat nota bene al in het plan zelf staat, iets verder willen concretiseren, kunnen niet. Op de kosten letten is belangrijk, maar aan de andere kant voorspelt bezuinigen, zeker op minimabeleid, veel meer ellende. Tegen de mensen die het nog niet eerder hebben gedaan, zou ik zeggen: duik eens in wat financiële stress doet met opvoeden en opgroeien in dergelijke huishoudens. Daar hebben we ook een opgave om de jeugdhulpkosten te beteugelen. Daar zit gewoon overlap in. Wij zijn er dus niet van overtuigd dat het budgetneutraal moest, maar door de beantwoording van de wethouder vragen we ons ook af of dat het enige probleem is wat we hier nu op tafel hebben. Ik hoop desalniettemin dat toch nog een aantal partijen ondanks de

reactie van de wethouder het een goed plan vinden. Ik zie de reactie van de andere partijen dus heel graag tegemoet.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Voorzitter. Er is al het een en ander gezegd over de kosten. Ik wil nog benadrukken dat Voorschoten beduidend minder huishoudens bereikt in het kader van het minimabeleid en daardoor ook aanmerkelijk minder geld uitgeeft aan deze minimahuishoudens. Bovendien is het minimabeleid ambitieus: men wil 10% meer huishoudens bereiken met hetzelfde budget. Dat is feitelijk ook een bezuiniging. Dat wordt niet geïndexeerd; dat levert ook weer een bezuiniging op. Een bezuiniging op een veel te laag bedrag betekent dat je je eigen minimabeleid niet wil uitvoeren. Ik heb een mooie zin gevonden in een van de verkiezingsprogramma's van de coalitiepartijen: "Op jeugd bespaar je niet. In de jeugd investeer je. Ook bij tekorten investeer je in de jeugd." Het zou goed zijn als ook de coalitie dat ter harte neemt. Dit minimabeleid gaat huishoudens met kinderen stevig raken. De aanpassingen zijn echt niet oké.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Ik heb nog een vraag staan. In de reactie op het amendement van D66 werd gezegd dat er geen budget is, maar er wordt niet gevraagd om een budget. Er wordt alleen een maatregel toegevoegd, maar er wordt niet om extra budget gevraagd. Dus kan het wel binnen het huidige budget?

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Wat een armoede! Dan heb ik het niet over de armoede van de mensen waarover we het hebben, maar over de volstrekte armoede om vanwege een relatief laag bedrag mensen zo ontzettend de problemen in te jagen, want we hebben het over mensen voor wie dit gewoon een, twee of drie maanden huur in het jaar gaat kosten. Dat kunnen ze niet missen. Het zou de gemeente Voorschoten per jaar maximaal, als je alle extra maatregelen meeneemt, € 100.000 kosten. Dat is natuurlijk meer geld, maar op een begroting van € 60 miljoen is het ook weer niet zóveel geld. In de orde van grootte van de begroting is dit weinig geld. Het is een heel klein bedrag en daarvoor gaan we zoveel mensen zo ontzettend de ellende in helpen. Ik kan niet begrijpen dat daar dan zo makkelijk overheen wordt gestapt onder het motto "we kunnen niet meer uitgeven dan we hebben". Weet je wie er niet meer kunnen uitgeven? Die mensen waar we het over hebben. Dáár moeten we wat meer naar kijken.

De **voorzitter**: Volgens mij zijn er nog twee vragen aan de wethouder gesteld: een reflectievraag en een feitelijke vraag.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. De PvdA heeft het over het niveau van A naar B of naar C brengen, zoals bij de buitendienst. Ik denk dat ik toch nog even iets moet herhalen. Het is niet zo dat we met het voorliggende minimabeleid het hele minimabeleid aan het afbreken zijn. We hebben nog steeds een degelijk bedrag voor het minimabeleid over. We gaan echt verbeteringen toevoegen. Regelingen worden makkelijker. We kunnen meerdere doelgroepen bereiken. We hopen ook überhaupt dat we meer mensen kunnen bereiken. Ik zie ook heel veel positieve dingen. Dat wil ik toch nog even benadrukken, want wat ik nu hoor, is dat het allemaal minder wordt voor die en die, maar dat is echt niet zo. Er zijn ook partijen die erop vooruitgaan, bijvoorbeeld volwassenen die eerst niks kregen en die nu wel iets krijgen. Dat wil ik toch ook even voor het voetlicht brengen. Is dit een degradatie? Nee, het zijn andere keuzes.

De heer **Maassen** (SP): Dat is precies het punt dat ik de hele tijd probeer te maken. Het zijn inderdaad andere keuzes: meer mensen bereiken met hetzelfde geld. Dan is er inderdaad een klein groepje dat er iets bij krijgt, maar voor de rest betekent dit dat die moet inleveren. Om van de allerarmsten, de gezinnen met kinderen in armoede, te vragen dat zij moeten inleveren zodat andere mensen in armoede ook een beetje krijgen, is natuurlijk gewoon geen beleid. Dat is wanbeleid.

De **voorzitter**: Heeft u een vraag, meneer Maassen?

De heer **Maassen** (SP): Nee, maar ik geloof dat mijn statement duidelijk was.

Wethouder **De Bruijn**: Als we niet doorgaan met dit minimabeleid, betekent dat ook een weigering ten opzichte van mensen die juist heel veel behoefte hebben aan dat extra centje, zoals die volwassenen. Juist die mensen krijgen dan minder, terwijl ook zij heel veel behoefte hieraan hebben.

De heer **Maassen** (SP): Daarom pleit ik er de hele tijd voor om er een klein beetje geld bij te doen, zodat je goed beleid voor beide groepen kan doen, maar dat weigert de wethouder. Dat vind ik heel erg jammer. Of overweegt de wethouder om alsnog op die manier iedereen te bereiken?

Wethouder **De Bruijn**: Nee, op dit moment niet. Dit is de ruimte die ik financieel heb. Het is uiteindelijk aan de raad om zelf binnen de begroting andere keuzes te maken. Op dit moment houd ik mij aan de kaders die u mij als raad heeft meegegeven.

De **voorzitter**: De derde en laatste interruptie van de heer Maassen.

De heer **Maassen** (SP): Daarmee onderstreept de wethouder precies waarmee ik mijn betoog in de eerste termijn begon: er zijn door de raad kaders gesteld die het onmogelijk maken om een goed beleid voor iedereen toegankelijk te maken. Ik vraag de wethouder waarom hij dan al die voorstellen ontraadt om hem wél het geld te geven om het voor iedereen beschikbaar te maken.

Wethouder **De Bruijn**: Het is volgens mij heel duidelijk: ik probeer te opereren binnen de kaders die u mij heeft meegegeven. Als er voorstellen komen die buiten die kaders treden, kan ik niet anders doen dan die voorstellen op dit moment ontraden. Daarnaast zijn de voorstellen niet allemaal alleen vanwege het budget ontraden, maar soms ook omdat een organisatie, zoals Voorschoten voor Elkaar of welke organisatie dan ook, daar op dit moment niet klaar voor is.

De heer **Posthuma** (PvdA): De wethouder zegt dat het financieel niet haalbaar is, maar in alle voorstellen die gedaan zijn, wordt vooral gesproken over incidenteel geld, niet over structureel geld. Dat incidentele geld is veel makkelijker voor een bepaalde periode vrij te krijgen dan structureel geld. Ik zou daar graag een reactie van u op willen.

Wethouder **De Bruijn**: U weet net zo goed als ik dat uw bedoeling is om structureel een regeling erin te krijgen. Als je nu incidenteel één keer een cadeautje geeft en het volgend jaar weer terugtrekt, wat hebben de mensen daar dan aan?

De heer **Posthuma** (PvdA): U doet het zo voorkomen alsof de gemeente Voorschoten een soort Sinterklaas is die dingen aan het geven is. Volgens mij heeft een oud-partijgenoot van u daar ooit een grapje over gemaakt. Het klopt niet wat u daarmee zegt. Het is een manier om te kijken wat het extra zou kunnen opleveren en ook wat de extra handelkracht van de consultants zou zijn om deze groep kwetsbare bewoners goed te kunnen bereiken. Door dat met incidenteel geld te doen, kunnen we kijken of het beter gaat werken. Dan kunnen we over een bepaalde periode een debat voeren over de vraag of het geholpen heeft of niet. Nu doet u de deksel op de pot en hoopt u dat het goed komt, want die andere bezuinigingen zitten er ook aan te komen; wij weten dat die bezuinigingen eraan zitten te komen. Gelet op de combinatie van dit beleid dat u voorstelt en de bezuinigingen die eraan zitten te komen, zou je hierin alleen maar veel voorzichtiger moeten zijn. Wat u aan het doen bent, is eigenlijk dat u dit als een soort boekhouder staat te verdedigen.

Wethouder **De Bruijn**: Volgens mij ben ik helder geweest over mijn overwegingen over "waarom wel of niet?". Ik denk dat het niet verstandig is om nu incidentele budgetten in te zetten. Ik heb ook aangegeven dat dit de kaders zijn die ik heb meegekregen. Als u daarin iets wilt aanpassen, kunt u dat ook bij de begroting doen. Ik moet eerlijk zeggen dat ik inderdaad heel sterk het gevoel heb dat wij als college die verantwoordelijkheid op dit moment moeten nemen door de toch wel redelijk moeilijke financiële situatie die op ons afkomt. Met dat in mijn achterhoofd denk ik dat wij daar breder dan vanavond een goede afweging in moeten maken.

De **voorzitter**: De derde en laatste interruptie van de heer Posthuma. En let op uw tijd.

De heer **Posthuma** (PvdA): Dit is een belangrijk onderwerp.

De **voorzitter**: Nee, ik zei het tegen de wethouder. Ik kan het ook tegen u zeggen, maar we hebben nog een paar agendapunten waarbij andere collegeleden u wellicht nog willen beantwoorden.

De heer **Posthuma** (PvdA): Nou ben ik mijn vraag helemaal kwijt.

De **voorzitter**: Excuses, ik zal het niet meer doen. We komen nog terug als u de vraag weer weet. Wethouder De Bruijn, vervolgt u de beantwoording.

Wethouder **De Bruijn**: Ik heb de boodschap gehoord. Ik dacht nog: ik reageer alleen op de moties en de amendementen, maar het lukt me toch weer niet.

De **voorzitter**: En nu zijn we weer vijf seconden verder. Vervolgt u uw betoog.

Wethouder **De Bruijn**: Ik wil nog één punt meegeven, terugkomend op motie 338. Als die motie toch in stemming wordt gebracht, zou ik willen vragen om in plaats van terugkoppeling in de P&C-cyclus dat te doen in de monitor inburgering, die eraan komt. Mocht de motie in stemming worden gebracht en aangenomen worden, dan dus graag die aanpassing. Volgens mij heb ik verder geen echte vragen gehoord.

De **voorzitter**: Volgens mij had mevrouw Zoun een heel concrete vraag waarop ik geen antwoord heb gehoord.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Dat was een heel duidelijke vraag over het amendement van D66. Dat amendement vraagt helemaal niet om een verruiming van het budget. Het zou namelijk ook gewoon binnen het budget kunnen.

Wethouder **De Bruijn**: Een extra regeling erbij is natuurlijk altijd verwatering van het budget. Het is aan u als raad om daarover een besluit te nemen, denk ik.

De **voorzitter**: Zijn er nog andere vragen? Dat is niet het geval. Ik heb een praktisch voorstel. Ik heb het debat gehoord met een aantal toezeggingen over de motie van GroenLinks. Ik stel voor dat de motie even wordt aangepast, zodat we weten waar we over stemmen, want ik zeg in alle eerlijkheid dat ik dat een beetje kwijt ben geraakt. Ik stel dus voor dat we even schorsen, zodat de motie kan worden aangepast en we allemaal weten waarover we gaan stemmen.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

De **voorzitter**: Een kleine procedurele stand van zaken: er zijn zojuist drie gewijzigde moties naar u gemaild. Die kunt u nu heel kort lezen. We gaan over een minuut of anderhalve minuut verder.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

De **voorzitter**: Mevrouw Zoun heeft een punt van orde.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Nog vijf minuutjes? Twee? Mevrouw Wijnen typt heel snel.

De **voorzitter**: Dan schorsen we nog voor vier minuten.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

De **voorzitter**: U heeft in uw mailbox twee mails met vier gewijzigde moties en amendementen. Amendement 306 is zojuist gewijzigd naar u gemaild. De moties 337, 338 en 339 zijn ook gewijzigd. Ik stel voor dat de indieners heel kort aangeven wat de wijzigingen zijn en dat de wethouder daarna de gelegenheid krijgt om te reageren op sec de gewijzigde moties en het gewijzigde amendement. Ik attendeer iedereen, vooral het college, op de spreektijd.

Mevrouw **Wijnen** (D66): Voorzitter. Wij hebben een wijziging in motie 337, de motie over de consulenten. Daar hebben wij het tweede verzoek gewijzigd in het verzoek aan de wethouder om zich in te spannen om dit zo spoedig mogelijk te laten ingaan en in Q2 2025 via een informatiebrief aan de raad terug te koppelen wat hierin de mogelijkheden zijn en welke kosten hier eventueel mee gemoeid zijn. Daarmee hopen we ook tegemoet te komen aan wat de wethouder zelf aangaf in zijn reactie op deze motie. De gewijzigde motie luidt:

"Motie 337.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 26-09-2024,

constaterende dat:

- a. de consulenten werk & inkomen in dienst zijn van de gemeente Leidschendam-Voorburg en vanuit het gemeentehuis aldaar werken voor de inwoners van Voorschoten;
- b. de consulenten werk & inkomen hierdoor minder zicht hebben op de lokale wijken, structuren en netwerken binnen de gemeente Voorschoten;
- c. dit niet bijdraagt aan het laagdrempelig organiseren van de toegang zoals wordt aangegeven in het Dynamisch minimabeleid;
- d. de consulenten werk & inkomen hierdoor geen onderdeel zijn van de integrale toegang die de gemeente Voorschoten per 1-1-2025 wenst te creëren;

overwegende dat:

- e. het mogelijk is voor consulenten werk & inkomen om plaats- en tijdonafhankelijk te werken waardoor zij (een deel van) hun werk ook vanuit het gemeentehuis in Voorschoten of locatie van Voorschoten voor Elkaar kunnen uitvoeren;
- f. het (deels) verschuiven van de locatie van waaruit de dienstverlening m.b.t. werk & inkomen geboden wordt, hierdoor een kostenneutrale maatregel is;
- g. de dienstverlening hierdoor laagdrempeliger aangeboden wordt voor inwoners uit Voorschoten en het de samenwerking met Voorschotense organisaties en consulenten jeugd en Wmo bevordert;

verzoekt het college:

1. zich ervoor in te spannen om afspraken te maken met de gemeente Leidschendam-Voorburg om de consulenten werk & inkomen een aantal dagen/dagdelen per week vanuit Voorschoten te laten werken;
2. zich ervoor in te spannen om dit zo spoedig als mogelijk in te laten gaan en in Q2 2025 aan de raad terug te koppelen via een informatiebrief wat hierin mogelijk is en welke kosten hier eventueel mee gemoeid zijn,

en gaat over tot de orde van de dag."

Verder hebben wij amendement 306 over de regeling chronisch zieken en gehandicapten aangepast. We hebben het dictum wat ingekort, zoals u kunt zien als u het amendement voor u hebt, omdat een deel van de gemeentepolis deze kosten wel degelijk overneemt. Het beslispunt hebben wij gewijzigd door aan het besluit toe te voegen dat de regeling beschikbaar blijft voor inwoners die niet verzekerd zijn via de gemeentepolis. Anders worden zij in onze optiek onterecht gekort. Het gewijzigde amendement luidt:

"Amendement 306.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 26-09-2024, gezien het raadsvoorstel nr. Z/24/089198/407498 Dynamisch minimabeleid 2024,

constaterende dat:

- a. in het Dynamisch minimabeleid 2024 op pagina 29 wordt voorgesteld om de regeling chronisch zieken en gehandicapten (ad € 7.500) af te schaffen;
- b. gesteld wordt dat het wegvallen van deze regeling wordt opgevangen via een uitbreiding van de gemeentepolis;

overwegende dat:

- c. het een relatief kleine, maar wel kwetsbare groep Voorschotense inwoners betreft die gebruikmaakt van de regeling chronisch zieken en gehandicapten;
- d. niet al deze inwoners zijn verzekerd via de gemeentepolis;

Besluit:

Het beslispunt als volgt te wijzigen:

Het beleidsplan 'Iedereen telt mee - Dynamisch minimabeleid 2024 en verder' vast te stellen, met uitzondering van het afschaffen van de regeling chronisch zieken en gehandicapten, die beschikbaar moet blijven voor inwoners die niet verzekerd zijn via de gemeentepolis.

En het college op te dragen waar van toepassing deze wijziging te verwerken in het beleidsplan 'Iedereen telt mee - Dynamisch minimabeleid 2024 en verder',

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Voorzitter. In het dictum van motie 338 hebben we, zoals de wethouder zelf heeft aangegeven, het rapporteren verlegt naar de monitor inburgering. De gewijzigde motie luidt:

"Motie 338.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 26 september 2024, gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- a. per 1 januari 2022 de Wet inburgering is ingegaan, waarbij de gemeente voortaan de verantwoordelijkheid heeft voor de inburgering van statushouders;*
- b. in de Wet inburgering is gesteld dat de gemeente de eerste zes maanden, gerekend vanaf de dag waarop het recht op bijstand ontstaat, de statushouder dient te ontzorgen (artikel 56a). Dit houdt in dat de gemeente de vaste lasten van de inburgeringsplichtigen betaalt;*
- c. de wettelijk verplichte ontzorging door de gemeente bestaat uit het betalen van de huur, de rekeningen voor gas, water en stroom en de verplichte zorgverzekering;*

overwegende dat:

- d. in de praktijk verschillende Voorschotense statushouders in de problemen zijn gekomen bij de betaling van o.a. huurkosten door te laat binnenkomende toegezegde gelden;*

verzoekt het college:

- 1. ervoor zorg te dragen dat inburgeraars in ieder geval de eerste 6 maanden geen schulden oplopen voor de kosten van huur, zorg, gas, stroom en water;*
- 2. hierover te rapporteren bij de monitor inburgering,*

en gaat over tot de orde van de dag."

Verder hebben we het dictum van motie 339 ingekort. Ik zal het gewijzigde dictum voorlezen: "ervoor zorg te dragen dat huishoudens met kinderen in Voorschoten geen financiële nadelen ondervinden van de invoering van het nieuwe dynamische minimabeleid". De gewijzigde motie luidt:

"Motie 339.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 26 september 2024, gehoord de beraadslaging, gezien het raadsvoorstel nr. Z/24/089198/407498 Dynamisch minimabeleid 2024

constaterende dat:

- a. het Dynamisch minimabeleid meer focus legt op het ondersteunen van volwassenen;*
- b. de koersnotitie aangeeft dat er onverminderd ingezet wordt op de ondersteuning van kinderen gezien de gevolgen van armoede en uitsluiting op hun ontwikkeling en toekomst;*
- c. diverse minimaregelingen aangepast en vereenvoudigd zijn;*

- d. *het budget van het (dynamische) minimabeleid bevroren wordt op het begrotingsniveau van 2024;*
- e. *het streven van het college is om meer huishoudens te bereiken met het nieuwe minimabeleid;*

overwegende dat:

- f. *meer huishoudens bereiken bij een gelijkblijvend budget betekent dat er gemiddeld minder geld beschikbaar is per huishouden;*
- g. *de vereenvoudiging van sommige minimaregelingen tegelijkertijd ook een versobering van de betreffende regelingen betekent;*

van mening dat:

- h. *de keuze voor focus op volwassenen in het nieuwe minimabeleid niet ten koste mag gaan van kinderen;*

verzoekt het college ervoor zorg te dragen dat huishoudens met kinderen in Voorschoten geen financiële nadelen ondervinden van de invoering van het nieuwe dynamische minimabeleid,

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Ik verzoek de wethouder om in te gaan op de drie gewijzigde moties en het gewijzigde amendement en om daar het oordeel over te geven.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Ik begin met amendement 306 van D66. Zoals het dictum nu is opgeschreven, zou het inderdaad betekenen dat de groep kleiner is. Wat het wel lastiger maakt, is de uitvoerbaarheid, die een stuk complexer wordt, omdat je uiteindelijk moet filteren wie de gemeentepolis heeft of niet. Mijn oordeel blijft hetzelfde als zojuist, want dit is toch iets wat we dan weer terugbrengen. Het is uiteindelijk dus aan de raad om daarover te stemmen.

Motie 337 van D66 en GroenLinks gaat over de consultants hier. Ik kan wel wat met de manier waarop het nu verwoord is. Dus oordeel raad. Op deze manier kan ik tenminste met een gedegen onderzoekje of voorstel komen.

Het is goed dat punt 2 in motie 338 is aangepast naar de monitor inburgering. Het is natuurlijk nog steeds zo dat we ons gewoon houden aan de wet en de verplichtingen die daarbij horen. Het zou dus eigenlijk niet eens nodig moeten zijn. We hebben net een discussie gehad over het eerste punt. Ik vind het nog steeds spannend, omdat ik echt afhankelijkheid heb van andere partijen, maar desalniettemin: oordeel raad.

Motie 339 gaat over de kinderen. Het stukje over de begroting is eruit, maar dat betekent nog steeds dat er geen dekking voor is. Mijn oordeel blijft dus hetzelfde als over de vorige versie.

De **voorzitter**: Zijn hier vragen of opmerkingen over? Dat is niet het geval. Dan sluit ik de beraadslaging en gaan we over tot de stemmingen.

In stemming komt het gewijzigde amendement 306 van D66 en GroenLinks.

Het gewijzigde amendement wordt met een digitale stemming aangenomen met 13 tegen 8 stemmen, waarbij de fracties van het CDA en de VVD ertegen hebben gestemd.

In stemming komt amendement 307 van de PvdA, GroenLinks en de SP.

Het amendement wordt met een digitale stemming verworpen met 9 tegen 12 stemmen, waarbij de fracties van D66, GroenLinks, de PvdA en de SP ervoor hebben gestemd.

In stemming komt amendement 308 van de PvdA, GroenLinks, de SP en D66.

Het amendement wordt met een digitale stemming verworpen met 9 tegen 12 stemmen, waarbij de fracties van D66, GroenLinks, de PvdA en de SP ervoor hebben gestemd.

In stemming komt het geamendeerde voorstel.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

Mevrouw **De Bruin** (VVD): Voorzitter. Wij zijn nog steeds een groot voorstander van het huidige voorliggende minimabeleid. We vinden het wel jammer dat er nu een extra regeling aan is toegevoegd die voor extra complexe uitvoering zorgt. We hopen dat de wethouder daar op een goede manier uitvoering aan kan geven, zodat het niet te veel extra gaat kosten. Desondanks zullen wij voor dit voorstel stemmen.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Voorzitter. Ondanks de positieve woorden die ik heb gehoord over onze moties zullen wij tegen dit minimabeleid stemmen, omdat de kosten nu de molensteen van dit minimabeleid zijn.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik heb in mijn beide termijnen al aangegeven dat het voorgestelde beleid op zich niet zo slecht is, maar dat het budget niet voldoende is om het op een goede manier uit te voeren. Dat hebben we niet weten aan te passen. Wij blijven er dus bij dat wij tegen dit voorstel zullen stemmen.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Wij zijn voor het voorstel. Wij vinden het een goed, degelijk en overwogen stuk. Het is ook dynamisch. Er kunnen dus nog steeds dingen veranderen. Wij hebben er vertrouwen in.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Wij zijn positief over het voorstel en wij zijn ook blij dat de chronisch zieken en gehandicapten niet vergeten worden in dit minimabeleid.

Mevrouw **Wijnen** (D66): Voorzitter. Wij zijn verheugd dat ons amendement het heeft gehaald. Dank voor de steun. Onze redenatie is net wat andersom. Wij zijn blij met het beleid, maar niet met het aantal euro's. Wij zullen dus wel voor het beleidsplan stemmen, maar wij zullen ons ook nog proberen in te spannen bij de begroting om toch iets meer financiën te regelen.

Het gewijzigde voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met 14 tegen 7 stemmen, waarbij de fracties van GroenLinks, de PvdA en de SP en de heer Van Oostrum van de CDA-fractie ertegen hebben gestemd.

De **voorzitter**: We stellen vast dat de heer Van Oostrum geacht wenst te worden voor het gewijzigde raadsvoorstel te hebben gestemd, zodat de gehele CDA-fractie voor het gewijzigde raadsvoorstel heeft gestemd en er dus 15 stemmen voor zijn en 6 tegen.

In stemming komt de gewijzigde motie 337 van D66, GroenLinks en de PvdA.

De gewijzigde motie wordt met een digitale stemming verworpen met 17 tegen 4 stemmen, waarbij de fractie van de VVD ertegen heeft gestemd.

In stemming komt de gewijzigde motie 338 van GroenLinks, de PvdA, de SP en D66.

De gewijzigde motie wordt met een digitale stemming verworpen met 9 tegen 12 stemmen, waarbij de fracties van GroenLinks, de PvdA, de SP en D66 ervoor hebben gestemd.

In stemming komt de gewijzigde motie 339 van GroenLinks, de PvdA, de SP en D66.

De gewijzigde motie wordt met een digitale stemming aangenomen met 17 tegen 4 stemmen, waarbij de fractie van de VVD ertegen heeft gestemd.

8. Groot onderhoud omgeving winkelcentrum Hofland (raadsregistratienummer Z/24/088473/404511)

De **voorzitter**: De publieke ruimte rond winkelcentrum Hofland is verouderd. De inrichting wordt daarom volgend jaar verbeterd. Met participatie van omwonenden, winkeliers en andere

belanghebbenden is een voorlopig ontwerp opgesteld. De raad wordt gevraagd dit ontwerp vast te stellen zodat verdere uitwerking van de plannen kan starten.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. De heer Maassen en ik doen af en toe heel stiekem een wedstrijdje historische feitjes oplepelen. Ik zat te denken: welke historische feitjes kan je nog terugvinden over een winkelcentrum dat nog geen 50 jaar bestaat? Maar ik heb er natuurlijk eentje gevonden; anders begon ik hier niet over. Dit winkelcentrum werd in 1976 geopend door veldwachter Bromsnor van Swiebertje. Als u weet wie dat is, zegt dat iets over uw leeftijd. Ik waarschuw u dus alvast, voorzitter: als wij volgend jaar dit mooie heringerichte gebied feestelijk gaan heropenen, staat er vast een vrolijk figuur naast u, maar dat laat ik aan de initiatiefnemers over.

De **voorzitter**: Gelukkig vraagt u me niet of ik mij zo wil kleden. Daar ben ik dan wel weer blij om.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Daag me niet uit! Ik voel een motie vreemd aan de orde van de dag aankomen. Maar laat ik naar de inhoud gaan. De VVD zal instemmen met dit raadsvoorstel. Naar onze mening vormt dit voorlopig ontwerp een goede basis om verder uitgewerkt te worden naar een definitief ontwerp. Wij geloven ook dat de maatregelen die nu in het voorlopig ontwerp zijn opgenomen, een concrete bijdrage zullen leveren aan de gestelde doelstellingen, dus het leefbaarder maken van de omgeving, het toekomstbestendig maken van het winkelcentrum en ook het vergroten van de veiligheid. Ik denk dat het goed is dat we hiermee de wijk Noord-Hofland en winkelcentrum Hofland de kwaliteitsimpuls geven die zij verdienen.

Er zit wat ons betreft wel een kwetsbaar punt in het ontwerp, namelijk de nieuwe bevoorradingsroute van de supermarkt aan de kant van de Admiraal De Ruytersingel. Ik heb daar in de commissievergadering al iets over gezegd. De bevoorradingsroute zoals die nu is ingetekend, kruist twee keer een fietspad en een stoep. Dat vinden wij spannend. Ik heb vorige week gebeld met mijn goede vriend Anton, die al 26 jaar vrachtwagenchauffeur is. Als iemand advies kan geven, dan is hij het en hij heeft meer schadevrije jaren dan ik. Hij gaf aan dat het een bijzonder ontwerp is, maar dat het wel kan. Hij ziet met zijn professionele oog dat het in ieder geval geen verslechtering is van de huidige situatie. Ik zie dit eigenlijk ook terugkomen in de redenering van het college. Dat stelt ons gerust. Desondanks zie ik dat deze zorg bij veel inwoners speelt en zou ik het college willen meegeven om in de uitwerking naar het definitieve ontwerp daar toch nog extra aandacht aan te geven, in de zin van: hebben we toch niet iets over het hoofd gezien? Ik trek de deskundigheid van het college niet in twijfel, maar ik denk dat het goed is om daar nog eens goed naar te kijken.

Dan het participatietraject; het zou makkelijk zijn om daaraan voorbij te gaan. Het participatietraject kende in ieder geval een valse start. Daar baalt de VVD-fractie behoorlijk van, maar in dit geval is gebleken dat een valse start niet een vals einde hoeft te betekenen. De werkgroep, bestaande uit omwonenden en lokale winkeliers, heeft wat ons betreft goed werk geleverd. Daardoor is er voor dit project een breed draagvlak ontstaan. Dat hoor je ook op de bewonersavonden en als je met mensen spreekt. Iedereen heeft een beetje water in de wijn moeten doen. Dan komt er uiteindelijk een plan dat in grote lijnen op veel draagvlak kan rekenen. Ik vind dat eenieder die daarbij betrokken is geweest, daarvoor complimenten verdient. Onze oproep is dan ook om in het vervolgproces deze werkgroep aangehaakt te houden op de manier waarop dat de afgelopen periode is gebeurd. Ik denk dat we dan een heel mooi plan kunnen realiseren.

Motie 340 van GroenLinks en de PvdA oogt als een motie waar je niet tegen kan zijn. Dat is altijd een slimmigheidje in de politiek, want waarom zou je er dan niet mee instemmen? Ik ga vertellen waarom we dat niet gaan doen, niet zozeer omdat we het niet met de inhoud eens zijn - het spreekt voor zich dat we het daarmee eens zijn - maar omdat datgene waar in deze motie om wordt gevraagd, eigenlijk precies datgene is wat in het afgelopen jaar al is gebeurd en waarvan we van de wethouder ook hebben gehoord dat dat gecontinueerd wordt, namelijk met een brede vertegenwoordiging aan de slag gaan met al die elementen die belangrijk zijn, zoals ook vergroening. Dat is gewoon gebeurd. Ik heb afgelopen week toevallig - nou, niet toevallig; ik heb me gewoon voorbereid op deze vergadering - nog even contact gehad met een van de leden van de werkgroep. Zij gaf aan dat de werkgroep een diverse samenstelling heeft en ook heel goede lijntjes binnen de wijk zelf heeft. De input die uit de wijk komt, is dus ook echt breder dan alleen

de samenstelling van de werkgroep. Dat stelt mij gerust. De motie is sympathiek bedoeld, maar is wat ons betreft dus overbodig. Ik zou zeggen: aan de slag.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Voorzitter. "Een valse start" is een mooi eufemisme. Dankzij alertheid van bewoners en ingrijpen van de PvdA en GroenLinks is eerder voorkomen dat het oorspronkelijke plan, met een weg de wijk in met die vrachtwagen en even snel wat meer parkeerplekken realiseren, niet doorging. Daarna is er dankzij die betrokkenheid van omwonenden en de werkgroep en de samenwerking tussen hen en de gemeente een beter plan gekomen. Dat zijn we allemaal met elkaar eens, maar we zijn er nog niet. Dat blijkt uit de beantwoording van de vele vragen die toch nog binnen zijn gekomen naar aanleiding van het voorlopig ontwerp. De rode draad in al die vragen is een zorg om de verkeersveiligheid, een wens voor meer groenbeleving en speelgelegenheid en een aantal concrete suggesties, want een aantal punten blijken verrassend genoeg nog helemaal niet uitgewerkt te zijn. Er was nog niet gesproken met de eigenaar van Domino's, terwijl er heel leuke ideeën zijn voor dat pleintje. Er is nog geen concreet beeld van een groenplan, een rioolplan, de aanleg van nutsvoorzieningen, een verlichtingsplan et cetera. Daar hebben we het in de commissie over gehad. Dat is relevant, want de reacties van de bewoners op het VO komen er een beetje op neer dat men nog een versteende indruk heeft van wat we nu zien en dat er wat hen betreft meer groen en meer beleving van die openbare plekken mogelijk zijn. Die suggesties zijn zo goed en concreet, bijvoorbeeld kunst en het betrekken van jeugd, en de basis van de participatie is zo goed dat wij vinden dat uitwerking daarvan met de bewoners een kans verdient, zodat die reacties dus nog een plek krijgen in het definitieve ontwerp. Wij vragen om daar meer zekerheid over te geven, misschien wel vanwege die valse start. Wij vragen dus of zij zekerheid kunnen krijgen doordat de wethouder toezegt om te blijven luisteren naar de reacties van de bewoners en dat hij, zoals hij ook zei in een interview in Sleutelstad, met bewoners en ondernemers in gesprek blijft gaan voor meer groen en speelgelegenheid, maar om dit nu wat concreter te maken door toe te zeggen dat hij dit nu gaat oppakken met een brede vertegenwoordiging. Daarom dient GroenLinks met de PvdA en de SP motie 340 in en vragen wij om de positieve lijn van de participatie nu door te zetten en in cocreatie met een brede vertegenwoordiging van de wijk een aantal binnengekomen suggesties van bewoners op te pakken en concreet te maken voor een nog groenere en prettigere inrichting. Dat is fijn voor de leefbaarheid voor wie daar woont, voor wie het winkelcentrum bezoekt en daarmee ook voor de ondernemers. De motie luidt:

"Motie 340.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 26 september 2024, gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- a. het voorlopig ontwerp (VO) voor het groot onderhoud van de omgeving van winkelcentrum Hofland werd aangepast naar aanleiding van waardevolle participatie van omwonenden;*
- b. de inbreng van bewoners tot een verbetering van het ontwerp heeft geleid;*
- c. de huidige plannen tot uitbreiding van parkeervoorzieningen nog steeds leiden tot verlies van groen, terwijl verhoging van de leefbaarheid van het gebied wenselijk is;*

overwegende dat:

- d. het voorlopig ontwerp nog altijd een versteende indruk maakt;*
- e. meerdere bewoners in een schriftelijke reactie vragen om verdere vergroening van de parkeerplaatsen, of een pleintje en om kunst of een speelvoorziening in de openbare ruimte;*
- f. inwoners aangeven zelf een actieve rol te willen spelen in het ontwerp en onderhoud van meer groen;*
- g. de wethouder heeft aangegeven, in de commissievergadering en in de media, met bewoners samen te willen werken aan de volgende verbetering van het plan;*
- h. betrokkenheid van omwonenden kan zorgen voor een breed gedragen en duurzaam resultaat;*
- i. het creëren van een uitnodigende openbare ruimte een positieve impact kan hebben op zowel de buurtbewoners als de bezoekers van het winkelcentrum;*

roept het college op:

- 1. om met een brede vertegenwoordiging van gebruikers en omwonenden van het winkelcentrum in cocreatie aan de slag te gaan met verdere vergroening, speelgelegenheid en kunst in de openbare ruimte,*

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Ik wil het college bedanken voor de verduidelijking via de beantwoording van onze vragen. Ik vind ook dat de plannen, zoals vorige sprekers al zeiden, er goed uitzien. De goede inbreng van bewoners, ondernemers en andere participanten heeft ertoe geleid dat er een mooi plan ligt dat uitgevoerd kan worden. Het is fijn om vast te kunnen stellen dat GroenLinks en PvdA, evenals een aantal andere partijen, dit plan beter hebben kunnen maken. Ik ga even anderhalf jaar terug in de tijd. In het presidium wilde het college op 29 maart 2023 via een memo de plannenmakerij van Noord-Hofland van de agenda halen en dus zonder raadsvoorstel en zonder voorlegging aan de raad uitvoeren. Dat leek ons niet zo'n heel goed idee. We vonden dat dit plan wél via de raad moest gaan en dat er betrokkenheid van inwoners moest komen. Ere wie ere toekomt: dat is het college uiteindelijk gelukt. Verder stond in de oorspronkelijke korte memo dat als het programma zonder aandacht van ons was doorgegaan, een ondernemer € 30.000 zou meebetalen aan de uitvoering van dit plan. Dat leek ons om meerdere redenen geen goed idee: voor de ondernemer zelf niet, voor de inwoners niet en voor de gemeente Voorschoten al helemaal niet. Je wil geen voorkeurspositie creëren. Het gevaar bestaat dat een belang sterker kan wegen. Hierdoor kan de participatie flink in de soep lopen. Door deze ingreep hebben we de gelijkwaardigheid van de deelnemers bevorderd, wat heeft geleid tot een evenwichtiger plan. Ik ben blij dat het college onze argumenten uiteindelijk heeft overgenomen.

Tot slot: ik heb met heel veel liefde de motie van GroenLinks mede ingediend. De plannen hebben een behoorlijke slag gemaakt. Het is op bepaalde momenten ietwat versteend en we denken dat er samen met de bewoners in cocreatie toch nog meer mooie dingen mogelijk zijn.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. Er ligt nu een mooi plan. Na een lastige start van het participatietraject is uiteindelijk toch in overleg met omwonenden tot een mooi plan gekomen. We hebben alleen nog een vraagje. Er is wat onduidelijkheid gerezen over de situering van het milieuparkje. Daar hadden omwonenden toch wat vragen over. De situering is nu nogal ver weg van de winkels, waardoor het mogelijk wat minder gebruikt zal worden en meer overlast zal veroorzaken voor de omgeving. De vraag aan de wethouder is waarom de plek van het milieuparkje op dit moment zo is gekozen en of het ook op een andere plek kan.

De heer **Van den Ende** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Zoals we in de commissievergadering hebben gezegd, zijn we blij met de werkwijze die bij dit voorstel is gehanteerd. Er is participatie geweest en die is nog steeds bezig. Er zijn werkgroepen gevormd, de inwoners staan in contact met de gemeente en geluiden uit de wijk worden meegenomen. Kortom, het voorontwerp is er één om trots op te zijn richting ambtenaren en inwoners, die een winkelcentrum krijgen dat weer decennia mee kan. Voorschoten Lokaal steunt motie 240 van GroenLinks niet. Wij vinden dat er voldoende groen is rondom het winkelcentrum en de inwoners hebben nog steeds inspraak in het voorlopig ontwerp.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Er zijn al veel mooie woorden gesproken over dit plan en in de commissie hebben we er uitgebreid over gesproken. Dat ga ik niet herhalen. De motie van GroenLinks zullen wij steunen. Wij zouden de wethouder ook willen vragen om een inspanning te doen om een heel aantal van de in de inspraak genoemde zaken die betrekking hebben op de locatie die eigendom is van de vastgoedeigenaar, voor elkaar te krijgen. Dat moet immers op zijn eigendom worden gerealiseerd en daar hebben wij als gemeente niet heel veel zeggenschap over, behalve dan dat we er een goed woordje voor kunnen doen. Dat is dus onze oproep aan het college. We hebben wel nog steeds moeite met het vervroegen van de rioolaanpak als kostendrager, dat we niet doen met de Leidseweg Noord-Midden, maar het plan is inhoudelijk natuurlijk gewoon goed en de mensen van de Leidseweg Noord-Midden zijn waarschijnlijk ook blij met een vernieuwd winkelcentrum. Dat geeft de doorslag om akkoord te gaan met dit plan.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Het is al een paar keer gezegd, maar ik ga het toch herhalen: het plan had een valse start, is eigenlijk vlot getrokken en is een heel mooi plan geworden, vooral

of mede dankzij de invloed van de buurtbewoners die zich in de inspraak van hun goede kant hebben laten zien en die het plan echt beter hebben gemaakt. Als je op een goede manier je inspraak inzet, krijg je dus ook goede plannen. Dat zie je hier. Wij zouden graag zien dat dat voortgaat. Daarom hebben wij de motie van GroenLinks medeondertekend.

De **voorzitter**: Ik vraag wethouder De Bruijn om beknopt te reageren op de paar vragen en de motie. U heeft 1 minuut en 46 seconden en uw collega moet misschien ook nog wat tijd gebruiken. Dat is een suggestie.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Ik zal beknopt zijn. Er zijn nog een aantal vragen gesteld of aandachtspunten aangegeven. De VVD noemde de laad- en losplek van de vrachtwagen. Uiteraard blijven we daar aandacht voor hebben, ook de komende tijd. Daar kunt u dus van op aan.

GroenLinks had het over de suggesties van de bewoners; dan heb ik het ook over motie 340. Eigenlijk heb ik inderdaad in de commissie al gezegd dat dit precies is zoals we het doen en zoals we het ook van plan zijn. Dat betekent eigenlijk dat de motie in mijn ogen overbodig is. Dat hebben we ook al op die manier verwoord in de commissie.

Het CDA stelde een vraag over het milieuparkje. Er zijn verschillende locaties voor het milieuparkje besproken, ook in de werkgroep. Deze plek kon in ieder geval op het meeste draagvlak rekenen. Het voordeel van deze locatie is dat er geen woningen in de directe nabijheid zijn. Aan de overzijde zijn de garageboxen gesitueerd. Daarnaast denken we dat de locatie juist goed bereikbaar is, ook tijdens het legen en wisselen van de containers. Dat was op de huidige plek een van de problemen: als onze vrachtwagen daar stond, blokkeerde die de boel eigenlijk. Dat gaf best een onveilige situatie. Wij denken dat de verplaatsing geen of weinig effect zal hebben op het inleveren van spullen. Het is dus ook een consensus geweest van de werkgroep en we denken oprecht dat dit op dit moment de beste locatie is.

D66: ja, wij doen die inspanning met betrekking tot de grond van de eigenaar, die daar ook welwillend tegenover staat.

De **voorzitter**: Zijn alle vragen en punten uit de eerste termijn beantwoord? Dat is het geval. Er is behoefte aan een tweede termijn.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Ik dank de wethouder voor de antwoorden en ik zie uit naar een mooi definitief plan.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Voorzitter. De wethouder heeft in de commissie inderdaad gezegd met de werkgroep naar de ideeën te gaan kijken. Ook op de radio gaf hij aan dat hij openstaat voor goede ideeën van andere mensen dan van de werkgroep. Ik vraag me af waar die mensen zich moeten melden en wat dan "een goed idee" is. Wat deze motie echt anders maakt dan wat er besproken is, is dat we vragen om cocreatie. Dus ga met de mensen met die ideeën aan de slag. Maar ik hoor de wethouder toch nog het stuur in handen houden. Wat vergroening en echte participatie en cocreatie betreft hoor ik dat hij het potlood niet uit handen durft te geven en niet echt met mensen aan de slag durft te gaan. Ik vraag mij af of hij daar misschien toch anders over denkt en hoe hij cocreatie ziet.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. Ik wil de wethouder bedanken voor de heldere verduidelijking van de situering van het milieuparkje. Dat was een helder antwoord. Wat de ingediende motie betreft: de wethouder zei al dat die overbodig is. De discussie over "participatie" of "cocreatie" wordt volgens mij een semantische discussie. Ik denk dat de motie alleen voor de Bühne is en wij zullen haar niet steunen.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): U geeft aan dat het een semantische discussie is, maar juist bij cocreatie geef je ruimte voor het ontstaan van ideeën en voor ownership. Dat is iets anders dan: ik leg een aantal ideeën voor en dan blijft er wel of niet iets over, maar ik blijf zelf aan het stuur staan. Hoe ziet u dat?

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Participatie is een veel ruimer begrip. Wat u omschrijft, is één vorm daarvan, maar er zijn vele manieren van participeren en er zijn vele werkvormen van. Ik zie participatie dus veel breder dan dat.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Dat klopt. Wij dagen de wethouder en de gemeente uit om, nu het zo goed gaat, nog twee stappen verder te durven gaan in die participatie.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Wende, wilt u daar nog een reactie op geven? Nee. Ik vraag de wethouder om te reageren op de gestelde vraag.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Ik kan GroenLinks echt verzekeren dat wij echt van plan zijn om het te doen zoals u het verwoordt. Ik hoef het potlood juist helemaal niet vast te houden. Sterker nog, ik ben heel slecht in tekenen. Dat laat ik dus graag aan anderen over. De mensen met ideeën kunnen zich dus echt ook gewoon melden bij de werkgroep. Ik kan u vertellen dat ik me er ook de afgelopen periode juist bijna niet mee heb bemoeid, omdat we juist wilden dat dit vanuit de buurt kwam. Wat dat betreft denk ik dus dat we heus wel op één lijn zitten.

De **voorzitter**: Is er gereageerd op alle vragen en opmerkingen uit de tweede termijn? Dat is het geval. Dan sluit ik de beraadslaging, met dank aan de wethouder.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

In stemming komt motie 340 van GroenLinks, de PvdA en de SP.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Wij zullen deze motie niet steunen. Dat is zeker niet vanwege de inhoud - laat ik dat nadrukkelijk zeggen - maar gewoon vanwege het feit dat wij van alle kanten horen dat dit eigenlijk al de manier van werken is en dat die als prettig wordt ervaren. Wij zien de motie dus als overbodig.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. De stemverklaring is in lijn met wat de VVD al zei en wat ik al eerder heb gezegd. Wat ons betreft is de motie overbodig, zeker met de uitgebreide toelichting van de wethouder.

De motie wordt met een digitale stemming verworpen met 9 tegen 12 stemmen, waarbij de fracties van D66, GroenLinks, de PvdA en de SP ervoor hebben gestemd.

9. Uitwerkingskader Raadhuiskade 41-47 (raadsregistratienummer Z/24/087377/400390)

De **voorzitter**: Op de Raadhuiskade is de bouw van een gezondheidscentrum en woningen gepland. In het uitwerkingskader staan de uitgangspunten waaraan deze bebouwing moet voldoen. Denk hierbij aan de bouwhoogte, het bouwvlak, de parkeeroplossing en de gevolgen voor de bomen. De raad wordt gevraagd het uitwerkingskader vast te stellen.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Als dit uitwerkingskader Raadhuiskade met een gezondheidscentrum van 2.000 vierkante meter en 45 woningen wordt vastgesteld, kan dit project verder worden ontwikkeld. De participatie is goed verlopen. Ik ben zelf bij twee van de drie avonden aanwezig geweest. Er zijn geen insprekers geweest en er zijn geen ingezonden brieven binnengekomen. Dat zegt genoeg. Omwonenden weten waar zij aan toe zijn. Er zijn aanpassingen gedaan aan de geluidsoverlast van het parkeren op het binnenterrein van het gezondheidscentrum door verdiept te parkeren en bomen en groen tussen de parkeervakken toe te voegen. De bestaande bomen aan de straatkant blijven bestaan. Het hoogste punt komt precies op de hoek in de bocht van de Raadhuiskade en de Einsteinlaan. Zoals in de commissie door de wethouder is verteld, zal er na het vaststellen van dit uitwerkingskader nog verder onderzoek gedaan worden naar flora, fauna, bodem en zonnestand. Wij hebben verder geen opmerkingen en hopen dat dit mooie project in een vergrijzende wijk snel uitgewerkt kan worden, zodat er een definitief ontwerp op tafel ligt.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Voorzitter. GroenLinks merkte dat de belofte uit het coalitieakkoord over de hoeveelheid sociale woningbouw met dit project weer niet wordt

waargemaakt. Onze fractie heeft met het oog daarop stukken opgevraagd rond de oorspronkelijke verkoopprocedure. Daaruit blijkt dat er vroeg bindende afspraken over gemaakt zijn. Daar zitten we vanwege de bestuurlijke zuiverheid nu dus aan vast. We gaan dus instemmen met dit voorstel. We zijn in ieder geval blij met de komst van een nieuw gezondheidscentrum en de woningen die gebouwd zullen worden. Het is natuurlijk wel de vraag wanneer de beloftes over een inhaalslag op het gebied van sociale woningbouw eindelijk waargemaakt gaan worden. Net als de bewoners maken wij ons wel zorgen over het vele groen dat gaat verdwijnen. Het is belangrijk dat wij er hier met elkaar voor blijven zorgen dat zo veel mogelijk groen behouden of vervangen gaat worden. Opnieuw wordt hiermee duidelijk hoe belangrijk een bomen- en een biodiversiteitsbeleid in ons dorp is. In het uitwerkingskader worden diverse opties benoemd waaraan gewerkt kán gaan worden. De vraag aan de wethouder is of hij kan garanderen dat er, uitgaande van de bomeneffectanalyse, voldoende aandacht is voor die compensatie en dat die binnen een bepaalde periode gerealiseerd gaat worden. Wij vinden dat binnen een periode van twee jaar na oplevering zou moeten worden voldaan aan de compensatie. Vindt de wethouder dit ook een reële periode?

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik sluit me aan bij de woorden van mevrouw Van der Krogt van GroenLinks. Wij zouden inderdaad graag hebben gezien dat er meer sociale huur zou worden gerealiseerd, maar helaas zitten we vast aan die oude afspraken. Dat is dan niet anders. Dan moet het maar zo maximaal mogelijk, maar ik sluit me heel erg aan bij de oproep van mevrouw Van der Krogt: wanneer gaan het college en de coalitiepartijen nou eens leveren voor de inhaalslag van sociale huur? Want het klinkt heel erg leuk, maar het wordt op deze manier nooit gerealiseerd. Er komen alleen maar plannen met minder dan 30% sociale huur in de raad voorliggen, niet met méér.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Laat ik vooropstellen dat we blij zijn dat er een plan ligt, dat er woningen bij komen, ook in de betaalbare categorie, en dat er sprake zal zijn van een nieuw gezondheidscentrum, dat een positieve impuls aan de Vlietwijk gaat geven. Mevrouw Persoon refereerde er al aan dat de participatie goed lijkt te zijn verlopen. Ik wil me aansluiten bij de vorige sprekers, de heer Maassen van de SP en mevrouw Van der Krogt van GroenLinks, en ik wil daar nog een aspect aan toevoegen. Het plan bestaat al een tijdje, sinds 2018, en er zijn in de loop der tijd meerdere intentieovereenkomsten gesloten, maar er is een periode geweest, een intentieloos jaar, van oktober 2022 tot en met september 2023, waarin er geen intentieovereenkomst lag. Het college had daarmee de formele mogelijkheid om in de intentieovereenkomst van september 2023 nieuwe percentages voor "sociaal" op te nemen. De oude intentieovereenkomst was toen immers van rechtswege beëindigd. Dat heeft het college niet gedaan. Dat is zeer te betreuren, vooral omdat we in die periode ook spraken over nieuwe percentages, maar we kunnen het niet meer terugdraaien. Mijn vraag aan de wethouder is of hij er nog een keertje op zou kunnen reflecteren of we dit wellicht anders hadden kunnen doen. Als we de besluitvorming over de Woonvisie, die we uiteindelijk eind december hebben vastgesteld, en onszelf serieus nemen, behoort de raad in het uitwerkingskader op te nemen dat op 1 januari 2025 - als er geen anterieure overeenkomst is; die moet immers nog gesloten worden - conform de Woonvisie uit moet worden gegaan van de nieuwe verdeling. Ik wil de wethouder vragen of de nieuwe percentages van de Woonvisie gaan gelden als er voor 1 januari 2025 geen anterieure overeenkomst ligt. Ik hoor graag zijn reactie daarop.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. De VVD heeft geen aanvullende opmerkingen of vragen. We zullen instemmen met dit voorstel.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Mevrouw Van der Krogt, de heer Maassen en de heer Posthuma hebben al aardig weergegeven wat ook ons standpunt is. In de commissie heb ik al aangegeven dat we één punt nog echt heel lastig vinden. De nieuwe zorgondernemers wordt de vrijheid ontnomen om hun openingstijden zelf te bepalen. Daar hebben we toch wel heel veel moeite mee, want dat wordt begrensd doordat alleen op weekdays, met een bepaald tijdsslot, geparkeerd mag worden omdat ze open mogen zijn. We horen graag van de wethouder hoe hij dat gaat verhelpen, want dit lijkt ons geen goede zet.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. In de commissie hebben we hier al uitgebreid over gesproken. Er is een goed participatietraject doorlopen, zoals mevrouw Persoon al aangaf. We hebben het toen ook gehad over de sportschool. In de stukken staat helaas dat er een sportschool komt, terwijl daarvan geen sprake is. We vinden het jammer dat die mogelijkheid niet geboden is en dat deze verwarring is ontstaan door de stukken. In de commissie is ook aangegeven dat een bezonningsonderzoek ontbreekt bij de stukken. Dat wordt op een later tijdstip gedaan, net als

andere onderzoeken. Om als raadslid een weloverwogen besluit te kunnen nemen, zou het fijn zijn als in het vervolg dit soort onderzoeken al beschikbaar zijn bij de stukken die naar de raad gaan en niet pas daarna voorhanden komen, want dat maakt de besluitvorming een stuk lastiger. Toch willen we met dit dossier instemmen. Het is namelijk belangrijk dat er extra woningen bij komen voor Voorschotenaren en dat Voorschoten daarmee een bijdrage levert aan de regionale woningbouwopgave. Ook een nieuw gezondheidscentrum is van belang voor de wijk. We zullen hier daarom echt positief mee omgaan en we hopen dat de stukken in het vervolg iets uitgebreider voorliggen.

De **voorzitter**: Ik vraag wethouder Van der Elst om de enkele vragen die zijn gesteld, te beantwoorden binnen de daarvoor gestelde spreektijd voor het college. Ik denk dat wethouder De Bruijn u dinsdag maar moet gaan trakteren.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. Ik ga graag in op de inbrengen. Dank aan Voorschoten Lokaal voor de positieve woorden. GroenLinks, mevrouw Van der Krogt: de programmering is inderdaad in lijn met de gemaakte afspraken. We wijken wat dat betreft geen centimeter af in hoe wij in de programmering zullen omgaan met lopende projecten versus nieuwe. Die inhaalslag komt er wel degelijk. Ik wil graag wijzen op het halfjaarlijkse projectenoverzicht. Het projectenoverzicht van het afgelopen halfjaar komt eraan en is bijna klaar. Dan zal u zien dat de nieuwe projecten die dit college inzet, vol zitten met sociale huur en middenhuur. Als u daar goed naar kijkt, ziet u dat er wel degelijk ingehaald wordt.

Bomen- en groencompensatie krijgen zeker de volle aandacht. Een termijn van twee jaar om compensatie te realiseren lijkt ons redelijk. Garanderen dat dit tot en met de allerlaatste boom gebeurt, is lastig, maar we zetten daar wel vol op in. De termijn van twee jaar is redelijk.

Ook de SP vroeg wanneer er eindelijk eens wordt geleverd. Ik vraag aandacht voor de nieuwe projecten die in het halfjaarlijkse projectenoverzicht terechtkomen. In de richting van de fractie van de PvdA: als er een intentieloos jaar zou zijn, dus als de intentie een jaar niet is verlengd, roept dat bij mij een beetje het beeld op dat je voor het altaar staat omdat je wil gaan trouwen en dat je vervolgens nog eens flink met elkaar aan de slag gaat over de vraag of de verlofperiode wel of niet is afgelopen. We waren zoveel bezig in lijn met de intentieovereenkomst die allang gesloten was dat die toen niet verlengd is. Toen was er naar aanleiding van een punt op de i bij de Bibob-procedures aanleiding om die intentieovereenkomst toch te verlengen en die hebben we ook maar weer verder verlengd. Sinds de start van de intentieovereenkomst zijn we dus eigenlijk voortdurend volstrekt in lijn met die intentieovereenkomst bezig geweest. Waren we in staat geweest om halverwege dit hele project even te zeggen: hé, we hebben geen intentieovereenkomst; laten we de programmering nog maar eens beetpakken? Dat zou wat ons betreft wat flauw en onbetrouwbaar overkomen. Dan krijg je met elkaar niks meer voor elkaar. Dat hebben we om die reden dus niet gedaan. Terugkijkend hebben we daar ook geen spijt van. Realiseert u zich wel dat er een gezondheidscentrum van 1.900 vierkante meter bij komt. Dat is niet een al te beste kostendrager; dat is ook een werkelijkheid. We hebben in de Woonvisie duidelijk gemaakt - dat staat er spic en span - dat de nieuwe programmering geldt als voor lopende projecten op 1 januari 2025 geen anterieure overeenkomst getekend en overeengekomen is, tenzij de raad anders beslist; dan bent u aan de bal. Dat is dermate zwaarwegend dat het raar zou zijn als we ineens zouden zeggen dat dat soort beleidsstukken niet van toepassing zijn, want er staat expliciet dat dat wél zo is.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik hoor de wethouder duidelijk zeggen dat na 1 januari de percentages uit de Woonvisie gelden, maar het lastige is dat de nieuwe intentieovereenkomst, die in september 2024 is afgesloten, een loopperiode heeft van een jaar en dat ik nergens in die nieuwe intentieovereenkomst lees wat er gebeurt als er geen anterieure overeenkomst is voor 1 januari 2025. Wat geldt er dan? U doet hier nu eigenlijk een formele toezegging dat de nieuwe regels gaan gelden, maar hoe komt dat overeen met de overeenkomst die u heeft afgesloten in september 2024?

Wethouder **Van der Elst**: Ik ga hier geen toezegging over doen. Dat zou een beetje raar zijn, want als wij iets afspreken met elkaar, ga ik vervolgens niet toezeggen dat we dat nakomen. Dat vind ik een beetje dubbel. Dat getuigt ook niet echt van vertrouwen. We hebben samen een Woonvisie vastgesteld. Wat daar letterlijk staat, gaan we ook zo doen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Het kan niet allebei even waar zijn. U heeft een privaatrechtelijke overeenkomst met deze projectontwikkelaar afgesloten. Daar staan dingen in. Ik zie er geen caveats in staan die aangeven dat de Woonvisie daarin geldt. En u zegt nu dat op 1 januari wel de nieuwe percentages gaan gelden. Wat is nou waar?

Wethouder **Van der Elst**: Op 1 januari 2025 moet er een anterieure overeenkomst gesloten zijn. Zo simpel is het. Als dat niet zo is, geldt de nieuwe programmering. Dat heb ik nu tien keer gezegd en dat is dus wat het is. Als u in het verslag van deze vergadering terugleest wat ik zojuist gezegd heb, staat het nog op papier ook, maar ik ga hier geen aanvullende toezegging op doen, want dan kunnen we bezig blijven. Dat doe ik gewoon niet; dat vind ik te veel.

De **voorzitter**: De derde en laatste interruptie van de heer Posthuma.

De heer **Posthuma** (PvdA): Het probleem is dat wat de wethouder nu zegt, niet in de nieuwe intentieovereenkomst staat. De vraag is dan wat er sterker is: dat wat u hier nu in de raad toezegt of uitspreekt of dat wat in die intentieovereenkomst zit. Ik ben bang dat die intentieovereenkomst voorgaat op dat wat hier in de raad wordt gezegd.

Wethouder **Van der Elst**: Het antwoord daarop is: nee, dat gaat niet voor. Ik denk dat ik nu duidelijk genoeg ben.

Dan de vraag of de gezondheidscentra open kunnen zijn in het weekend of 's avonds. Het is mede hun eigen verzoek geweest om dat niet te doen, met als gevolg dat dat een beperktere verkeersdruk zou opleveren. Mocht dit in de toekomst anders worden, dan zullen we opnieuw zeer nauwkeurig gaan kijken of dat parkeertechnisch allemaal past, maar er is dus geen eis gesteld in de zin van: u zou 's avonds open willen zijn, maar dat mag niet. Dat is niet de situatie.

Mevrouw **Schroot** (D66): U sprak zo snel dat ik even niet goed zat te luisteren, maar hoor ik u nu zeggen dat het de vraag is van de ondernemers die het gezondheidscentrum gaan exploiteren?

Wethouder **Van der Elst**: Die hebben inderdaad in eerste instantie niet gevraagd of zij 's avonds en in het weekend open mogen blijven. Dat paste in het kader van het feit dat er weinig parkeercapaciteit beschikbaar is, maar er is dus niet gezegd "we willen het graag wel", waarna er geantwoord zou zijn dat dat niet mag omdat er anders te weinig parkeerruimte is.

Mevrouw **Schroot** (D66): Een ondernemer gaat er toch niet van uit dat er een beperking is en gaat toch niet vragen wanneer er wel of niet geparkeerd mag worden? Je gaat er als ondernemer van uit dat er altijd geparkeerd mag worden. Ik vind dit eerlijk gezegd een beetje een rare redenatie.

Wethouder **Van der Elst**: Ik kan verder niet oordelen over wat de redenatie geweest kan zijn van de ondernemers die daar medische activiteiten willen ontplooiën, maar dit is wel wat er gebeurd is. Mocht men alsnog bedenken "hé, we willen eigenlijk 's avonds en in het weekend wel open", dan zal er dus gekeken worden of dat past. De parkeerfaciliteiten zijn daar krap, maar misschien zou het kunnen.

Dan de opmerkingen van het CDA. "Sportschool" staat er inderdaad wat onhandig. U moet dat zien als een zeer kleinschalige sportfaciliteit die met name gebruikt wordt om de fysiotherapie en de oefeningen in dat kader te kunnen uitoefenen. De raad onderzoeken zo vroeg mogelijk doen toekomen: dat punt is genoteerd; we zullen daar ons best voor doen.

De **voorzitter**: Zijn alle vragen uit de eerste termijn beantwoord? Dat is het geval. Er is behoefte aan een tweede termijn.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Voorzitter. Dank voor de beantwoording.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Ik dank de wethouder voor de antwoorden op de vragen. Ik denk dat we mogelijk met een lastig juridisch ding zitten als het niet geregeld is voor het einde van het jaar. De antwoorden van de wethouder overtuigen me er niet van dat dit op een goede wijze gaat. Het zal uiteindelijk waarschijnlijk geen groot probleem opleveren, maar ik ben bang dat we hier weer met een juridisch punt zitten, waar we in deze gemeente al vaker tegenaan zijn gelopen.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. Ik ben blij met de reactie van de wethouder op de vraag over de onderzoeken. Dank daarvoor.

De **voorzitter**: Volgens mij zijn er geen vragen meer gesteld. Dus dank u wel, wethouder. Ik sluit de beraadslaging.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

10. Overig

De **voorzitter**: Hiervoor zijn er geen punten.

11. Sluiting

De **voorzitter**: Ik dank u wel voor deze fijne avond. Voor degenen die op de fiets zijn: ga snel fietsen of wacht op de taxi, die over een halfuur gaat, want het gaat regenen. Slaap lekker.

De voorzitter sluit om 22.37 uur de vergadering.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 7 november 2024.

De griffier,

De voorzitter,

Drs. B.J. Urban

Drs. N. Stemerding